

Zdravíme pana
VL. KUBRA,
Kalifornie

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

ÚTERÝ 20. LISTOPADU 1990 · Čís. 81

TUESDAY, NOVEMBER 20, 1990

Bush zdraví československý národ, nabáda k jednotnosti proti Iraku

Ann Devroy

PRAHA - President Bush, přivítán zde desetitisíci Čechoslováků, kteří mávali vlajkami v sobotu připojil k opohnuté oslavě svobody tohoto národa pro volání k mezinárodní obci, aby se všichni připojili k společnému úsilí a projevíli oposici proti invasi Kuwaitu Saddamem Husseinem.

Pokrač. na str. 5

Na prvním úseku své cesty po Evropě se president Bush v sobotu účastnil zpravodajské konference se svým československým protějškem, presidentem Havlem v Praze. Bush požádal čl. národ, který před rokem v míru svrhl svou komunistickou vládu, aby pokračoval v oposici proti iracké invasi Kuwaitu.

Přednes na ustavujícím sjezdu KAN 6. října 1990 v Praze

Pane předsedo, dámy a pánové-delegáti!

Především jménem přítomných signatářů "DEKLARACE 1990" bych chtěl poděkovat přípravnému výboru Klubu angažovaných neustraněných za pozvání na tento sjezd.

Žijeme sice daleko od Vás, ale osudy Československa nám stále leží na srdci a nejsou nám lhostejny. Přijeli jsme, abychom Vás seznámili s myšlenkami a návrhy, obsaženými v "Deklaraci 1990" a její čtyřech dodatcích, které jsou k dispozici v sekretariátu vašeho Klubu. Nepřijeli jsme, abychom někoho chtěli poučovat (nejsme na to školeni), ale chceme věřit, že naše Deklarace může přinést několik nových podnětů pro širší diskusi o tom jak nejlépe prospět republice v době, kdy se mladá demokracie staví na vlastní nohy.

Deklarace 1990 vznikla 7. března t.r. v Little Ferry ve státě New Jersey, U.S.A. Původní znění bylo vypracováno skupinou šesti lidí, vesměs občanů USA, kteří chtěli podle svých sil a možností přispět k řešení problémů vzniklých zhroucením socialistického a komunistického režimu v Československu. Později byla Deklarace 1990 podepisována dalšími osobami. K dnešnímu dni ji podepsalo asi 40 signatářů, nejedná se tedy o žádnou masovou organizaci.

Pokračování na str. 3

Schodek je práce demokratů!

R.Emmett Tyrrell, Jr.

Washington dne 24. října - Národní hospodářství vážne. Washingtonská vládní klika tvrdí, že bude lépe budeme-li schopni snížit schodek vládního rozpočtu. To znamená zvýšení daní a snížení vládních výloh. Nyní je otázkou, jak tato pochmurná snaha má dát nového života do nového národního hospodářství? Avšak neznáte washingtonské Machiavelli, kteří prostě vám řeknou, že snížením schodku vláda si nebude muset tak mnoho vypůjčovat a úroková míra že klesne. Potom, povzbuzení nižší úrokovou sazbou, soukromí investoři budou si moci vypůjčit, začít nové projekty, najmou pracovní síly, začnou kupovat a národohospodářský život vyskočí k novému životu.

Ale kamarádi, pamatujete si, že jste zvýšili daně, nejenom bohatým, jak jste přísahali, ale také střední třídě? Vaše daně vždy dopadnou na střední třídu.

Pokračování na str. 3

Komentář o terminologii a trochu o "zapomenutí" historie.

Jaroslav Moudrý

Slovo "antisemitism" znamená něco, co jest nepřátelským vůči židům a co proti nim diskriminuje, jak nám říká "Webster" a Encyklopedia Britannica. Antisemité jsou pak ovšem lidé, kteří se dle výše uvedené definice chovají.

Kdo však jsou Semité?

Na výše uvedenou otázku jsou dávány také výše zmíněnými vědeckými příručkami dvě odpovědi. Jedna, spíše povahy náboženské říká, že Semita je členem jakékoliv skupiny lidí, kteří pocházejí ze Sema. Sem byl ovšem nejstarším synem Noa, tedy toho pána, který ukončil své cestování lodí na hoře Araratu. Dle Encyklopedie Judaismu, která cituje slovo "semitský" jakožto výraz linguistický užívaný A.L.Scholoegerem v jeho díle "Repertorium fuer biblische und morgen landische Literatur" (1781), Sem měl 5 synů, kteří měli jedenadvacet potomků, čili dohromady se jedná o šestadvacet lidí, kteří se stali bezprostředními potomky starého Noa.

Pokračování na straně 4

Proč neuzákonit užívání omamných jedů.

Charley Reese

1. října - Dospěl jsem k poněkud radikální odchýlce od svých dřívějších názorů. Domnívám se, že bychom měli uzákonit užívání omamných jedů. Tak zvaná "válka proti omamným jedům" je ve skutečnosti užívána za záminku, pod kterou je tento národ obrácen v polo-policejní stát, což žádný Američan, který miluje svobodu, by neměl tolerovat.

Praktické slovo je "uzákonit", ne "zkomercialisovat". Myslím, že užívání omamných a halucinačních jedů z návyku není zdravé, ale chceme-li zachovat naši svobodnou společnost, přejeme-li si ukončit nezákonné získávání neuvěřitelných bohatství, násilí a veřejné korupci, pak bychom měli uzákonit omamné jedy a považovat je za lékařský, ne kriminální problém.

Pokračování na straně 4

Zprávy

ZE SVĚTA

Zpráva pro české země GLOBALNÍ ZAHŘÍVÁNÍ

Chystal jsem se referovat o tom, jak je krásné počasí, hovořit o tom, jak se nám letošní babí léto opravdu vyvedlo: je teplo, zahradní restaurace jsou plné hostů, právě tak jako se alpské svahy přímo hemží horolezci a výletníky. Dříve, než jsem si sedl k psacímu stroji, vyladil jsem si zprávy čs. rozhlasu a poslechl jsem si telefonát ze severočeského kraje o tom, jak nad některými oblastmi naší republiky zase dopoledne nevyšlo slunce. Řeč byla o občanech Ústí nad Labem a dalších měst v pánevních okresech pod Krušnými horami, které - cituji "z oken svých bytů viděli a vidí jenom hustou mlhu, a byli-li venku, potom riskovali zdraví, protože rozptýlové podmínky pro znečišťující látky v ovzduší jsou zase zhoršeny. Monitory sice nevykazují alarmující hodnoty, protože jsou většinou umístěny mimo města, ale měření hygieniků v ulicích vyvolává obavy. Např. v Chomutově je míra škodlivin v ovzduší překročena dva a půl krát. Podobná situace je v Ústí nad Labem, v Mostě anebo v Děčíně. A přitom nad pánevními okresy svítí slunce a je modrá obloha". Po tomto hlášení se mi zošklivil i pohled z okna do mnichovské Anglické zahrady, kde slunce páliho na zežloutlé lístí jako uprostřed léta. To bylo na začátku týdne a splní-li se předpovědi pánů meteorologů, tak se k nám co nevidět přizhne chladnější fronta s dešťovými mraky a mnohé se změní. Na bavorské straně československých státních hranic to jistě vyvolá vlnu rozhořčení u podzimních výletníků, ale na severu Čech, jak doufám, i když nebude svítit slunce, bude alespoň o něco zdravěji. Vyřešeno ovšem nebude nic. Kořeny zla nebudou ani v nejmenším odstraněny a předcházející se bude opakovat. O této tematice se před několika dny novořilo i v Německé spolkové republice. Západní odborníci jednoznačně označili bývalé území Německé demokratické republiky, pokud jde o znečištění životního prostředí, za katastrofální oblast.

Současně i vyhlásili chystaná protipatření. Skutečnost je věru neradostná. Současně pak informovali i veřejnost, že škody se nepodaří odstranit hned, a že to bude stát hodně peněz. A shrnuli: je třeba začít okamžitě anebo to bude ještě horší. To jistě platí i o postižených oblastech Československa. My bohužel nemáme bohatšího bratra, který by nám pomohl lehceji vybědnout z tohoto neradostného dědictví komunistického hospodářství, ale ani pro nás není jiného východiska než začít. A to ještě dnes a důsledně. Nebude to lehké - ale děláme to sami pro sebe.

K tomuto krátkému zamyšlení nad počasím a životním prostředím, dodejme několik faktů.

Tri američtí vědci shromáždili vzorky vzduchu z několika měst a zjistili, že obsah methanu v Berlíně, Budapešti, Krakově a v Praze je závazně vyšší, než ve Spojených státech a v západoněmeckých městech. Rovněž nezvykle vysokou koncentraci objevili v Jerevanu a jeho okolí. Vědečtí pracovníci F. Sherwood Rowland, Neil R.P. Harris a Donald R. Blake, všichni z kalifornské university v Irvinu však nevěděli, že metan pochází většinou z biologických a rurálních zdrojů. Takže nejpravděpodobnějším zdrojem vysoké koncentrace metanu ve jmenovaných městech, jak napsali v britském časopise Nature je únik ze starých a špatně udržovaných potrubí přírodního plynu, uzávěrů a tlakových stanic, jakož i podobného zařízení. Únik nebo chcete-li ztráta tak přispívá ke globálnímu zahřívání. Pokud se tento problém nevyřeší, nemůže se proces zpomalit. Odhaduje se, že metanová koncentrace přispívá celými 20 procenty k tak zvanému skleníkovému efektu. Teplota země se zvýšila za poslední století o půl stupně Celsia. Odhaduje se, že do roku 2050 vzroste o dalších jeden a půl procenta, tedy celkově o čtyři a půl procenta za poslední století. Snižit úniky přírodního plynu ve východní Evropě, uvádí ve své zprávě Rowland, Harris a Blake, by poměrně snadno zpomalilo globální formování methanu. Už jen pokles o pouhých 10 procent by zpomalilo narůstání tohoto plynu v atmosféře. Oprava netěsných potrubí přírodního plynu ve světě by mohla znamenat slibný začátek účinných protipatření pro vliv methanu na globální zahřívání.

Zprávy

AMERICKE

DOMÁCI ZPRÁVY

ANN ARBOR - MICHIGAN

Dle výsledku zkoumání veřejného mínění, důvěra spotřebitelů klesla ve třetím čtvrtletí rekordní rychlostí za dobu posledních 44 let, ale stále je nad bodem dosaženým v roce 1980. Většina lidí, kteří byli dotazováni říká, že hospodářství je již v úpadku. President Bush se obává důsledku krise a hledá proto politickou agendu, aby včas zabránil nepříjemným následkům a aby otupil případné výtky. Soukromí národohospodáři však jsou názoru, že Bílý dům může proti tomu udělat jen velmi málo - nejlépe naléhat na Fed, aby snížil úrokovou míru - a tak ovlivnit hospodářský vývoj k lepšímu během příštího roku.

ATLANTIC CITY - NEW JERSEY

Donald Trump. Držitelé dluhopisů jeho kasina zvaného Taj Mahal se přiblížili k částečné dohodě, která sice obsahuje soudní úpadkové řízení proti Trumpovi, ale dovolí tomuto podnikateli, aby podržel částečnou kontrolu svého majetku v Atlantic City. Zahájení úpadkového řízení Trumpovi se stalo koncem minulého týdne téměř skutečností, když pan Trump nesplnil svého závazku, aby zaplatil úrokovou splátku na svůj celkový dlužný úrok v částce 47 milionů dolarů. Platy měly jít držitelům dluhopisů, které prodal v celkové částce 675 milionů dolarů. Tato částka měla financovat dokončení projektu. Pan Trump během jednání odmítl vzdát se kontroly kasina, zatím co držitelé dluhopisů tvrdí, že nárok na první hypoteku opravňuje je k vlastnictví majetku, jakmile pan Trump nesplnil své finanční závazky.

NEW YORK - N.Y.

Trh akcií, dluhopisů a dolarů se udržoval téměř na stejné výši co do obsahu tak i do cen.

WASHINGTON - D.C.

Skandál v případě zhroucení se S&L se rozrůstá a dostává pikantní příchut'. Hlavní osoba, která je považována za hlavní příčinu úpadku Lincoln Savings, Charles Keating, dostává další herce. Je jim skupinka zvaná "Keatingova pětka". Jedná se o pět významných senátorů z obou politických stran: Dennis DeConcini (dem. z Arizony), Alan Cranston (dem. z Kalifornie), Donald Riegle (dem. z Michiganu), John McCain (republ. z Arizony) a John Glenn, bývalý astronaut (dem. z Ohia). Někteří z nich dokonce kandidovali v posledních primárkách na presidentskou nominaci! Speciální poradce senátního výboru pro ethické chování, Robert Bennett řekl, že všichni za peněžní odměnu pomáhali

Keatingovi obejít úřady, že byli spojky s vládními autoritami a že se snažili zlikvidovat Keatingovy potíže. Jedním z nejdůležitějších momentů je ta skutečnost, že jejich činnost ve prospěch pana Keatinga se udála ve stejnou dobu, tedy byla koordinována! Slyšení těchto zástupců lidu ukázalo neobvyklý intimní a nelichotný pohled, jakým způsobem se prolínají v kongresu peníze a politika. Předseda výboru pro ethiku v Howell Heflin (dem. z Alabamy), řekl zcela otevřeně všem pěti senátorům, kteří byli seřazeni před nim: "Mnozí z našich druhů-občanů zřejmě věří, že vaše služby byly koupeny Charles Keatingem, že jste byli podplaceni a že jste prodali své úřady".

MIAMI - FLORIDA

Spor o zvukové záznamy rozmluv Manuela Noriegy se svým obhájcem dostal novou, nezvyklou formu. FBI se zmocnilo v soukromé místnosti hotelu těchto dokumentů. Při přebírání a vzdor protestům přítomných, sebrali dokumenty a odmítli se prokázat úřední listinou svědčící o jejich právu k prohlídce a k zabavení!! Případ bude mít velké dozvuky a není vyloučeno, že velmi pomůže Noriegy.

MANAGUA - NICARAGUA

Bývalí rebelové zvaní "contras" střetli se s nicaraguanskou policií a v několika místech vypukla střelba. Násilnosti se zvětšují. Zatím jsou 4 policisté mrtví a 23 lidí bylo zraněno.

WASHINGTON - D.C.

Demokraté jsou vystaveni svým vlastním zmatkům a čelí velkým rozpakům v důsledku situace na Středním východě. Chladnost Mitchella a Foleyho ke svolání zvláštního zasedání kongresu jen odráží křížící se tlak v jejich straně. Na jedné straně demokraté naléhají na svoji účast a právo co říci v budoucích rozhodnutích Bushe: Býlý dům se dopustil hrubého omylu, že se nespojil v záležitosti další vojenské výstavby v Zálivu s klíčovými demokraty jako je senátor Nunn. Ale demokraté se také obávají, aby nebyli chyceni do pastí svým příjmutím dalších akcí administrace, které by je mohly jednoho dne strašit. Jejich situace bude ještě horší a trapná, jestliže se Bushovi podaří dostat od Bezpečnostní rady OSN jím tak těžce vysněnou resoluci, pro jejíž úspěšné uskutečnění pan Baker a nyní i on sám objíždí celý svět a hledá podporu i za cenu slibů peněžní pomoci členům kteří budou mít k ní sympatické uši. Demokraté se také obávají, že president jim řekne, že mu dávají menší podporu než Sověti a Rudá Čína.

*

Inkoust učenců je cennější krve mučedníkův.

- Hárún ar-Rašíd

*

Czechoslovak Daily Herald			
DENNÍ HLASATEL			
Established 1891			
6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402			
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898			
Second class postage paid at Berwyn, Illinois			
Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays			
SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNĚHO):			
UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$25.00	6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$80.00	\$42.00	12 months \$100.00	\$52.00
Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.		OVERSEAS in US Dollars	
		3 months \$ 38.00	\$22.00
		6 months \$ 70.00	\$35.00
		12 months \$125.00	\$65.00

Pomozte nám rozšířit okruh předplatitelů!

Přednes na ustavujícím...

A nyní k věci. O co nám všem jde?

Základním cílem je vytvoření vyspělé a vývoji jedince plně odpovídající demokracie, která by Československo důstojně přivedla do 21. století. Nesmíme však přehlédnout, že demokracie (a to všude na světě) začíná pokulhávat za požadavky, přáními a schopnostmi jednotlivce jako světového občana. Jinými slovy: člověk se vyvíjí rychleji než demokracie. Wilston Churchill kdysi řekl, že demokracie je velmi špatnou formou řízení státu, ale že všechny ostatní formy jsou ještě horší. My si troufáme tvrdit, že již nastal čas, abychom se pokusili tu tradiční "špatnost" demokracie trochu zlepšit a že by se to mělo stát teď, kdy se buduje stát na nových základech. Zjevným nedostatkem stranického systému je, že volič když dává svůj hlas určité straně automaticky volí ne jen pro to, co se mu v programu strany líbí, ale i proto co mu nevyhovuje. Domníváme se, že by se tento nedostatek mohl odstranit hlavně pomocí důslednějšího používání principů přímé demokracie, ať se jedná o obce, okresy, kraje, země či celý stát anebo volby v podnicích. Je pravdou, že uplatňování přímé volby omezí poněkud význam politických stran. Ale co dnešní politické strany představují? Všechny jsou pro plurativní demokracii, lidská práva, svobodu tisku a vyznání, volný trh a rovná práva pro všechny formy vlastnictví. Lze si představit jakoukoliv stranu, třeba i stranu komunistickou, která by si dnes dovolila ucházet se o přízeň voličů kampaní proti třeba i jedinému z výše uvedených cílů?

Toto byl stručný nástin myšlenek uvedených v Deklaraci 1990, které vyžadují podrobnějšího, odborného a důkladnějšího zpracování a podle našeho názoru mohou sloužit jako podklad pro další diskusi. Budeme rádi ukážete-li se, že mohou být přijaty i Klubem angažovaných nestraníků, s nimiž, jakožto také nestraníci, máme mnoho společného.

Výsledkem je vzrůstající politicko-ideologická "stejnost" programů politických stran, které se dají rozlišit jen na základě vzbuzených emocí, popularity osobností a vychytralosti hesel.

V západních demokraciích rozdílné ideologie, které tvoří základ programů politických stran a stranické politiky, jsou nahražovány dnes obecně přijatelnými myšlenkami demokracie, svobody a volného trhu. Myšlenky demokracie, účasti a rovnosti se staly trvalým vlastnictvím lidstva. Projevuje se to spontánním hnutím za soběstačnost, sebesprávu, zaměstnanecké podílnické vlastnictví, decentralizaci a omezení státní intervence, jakož i rostoucí popularitou přímé a účastenské demokracie občanů. Je na čase změnit tradiční politiku ideologii, přežitek z dob kdy lidé neměli vzdělání, znalostí, komunikační a dopravní prostředky, které by jim umožnily přímou účast a tím i přímou demokracii. Vzhledem ke svým novým podmínkám a možnostem, Československo dnes může začít s čistou tabulí: vycházet z nashromážděných zkušeností vyspělých demokracií i svých a stát se tak příkladem a průkopníkem nových koncepcí politických, ekonomických i společenských. Dnes je zřejmé, že vyspělí občané nejstarších světových demokracií se začínají odklánět od stranických programů a stranické praxe. Apatie, neúčast, cynismus, výsměch a často i nenávisť voličů není výrazem úpadku voličů, ale důkazem přežití a dekadence starých stranických systémů. Lidé jsou zklamáni kompromisy, finančními zájmy, komerčností a nespolehlivostí svých zástupců: lidé si chtějí vládnout sami.

Výsledky červnových voleb naše stanoviska do značné míry potvrdily. Rekordní část českých a slovenských voličů prokázala jejich občanské uvědomění, hluboký zájem o věci veřejné a že jim není lhostejné, kdo jim bude vládnout. Výsledky voleb rovněž potvrdily, že stranická příslušnost kandidátů není pro voliče rozhodující. Volby rovněž potvrdily, že úpadek tradičních politických stran je na obzoru a že občané dávají přednost rozhodovat se o veřejných záležitostech sami, přímo, bez prostřednictví politických stran s úzkoprofilovými programy či ideologiemi. Přesun od politických stran k širším občanským hnutím, kde není nebezpečí ze střídajících se programů politických stran, hodnotíme jako významný krok kupředu, který nás může přivést nejen k lepší humanitní demokracii společenské, ale i podnikové.

Deklarace 1990 pojednává dosti podrobně o volebním procesu a výběru kandidátů. Zde bych se chtěl zmínit jen o tom, že jsme pro vytvoření stálého nezávislého orgánu (ústavu), který by systematicky získával, udržoval, vyhodnocoval a předkládal veřejnosti profily všech kandidátů do zastupitelských sborů a na jiná zodpovědná místa. V Deklaraci jsme užívali názvu "Katedra národního sebevědomí" nebo "Volební soud", ale na názvu nezáleží.

Před červnovými volbami prováděla se t.zv. lustrace kandidátů ministerstvem vnitra. a to na základě požadavku Občanského fóra. Domníváme se, že by bylo vhodnější předat tuto funkci nezávislému nadstranickému orgánu jak shora uvedeno. Volební praxi by to ovlivnilo takto:

1. Volič bude mít úplnou, jasně formulovanou a pravdivou informaci o kandidátech.
2. Volič, a ne strany, bude rozhodovat přímou volbou o členech zastupitelských sborů, resp. o kandidátech na jiná zodpovědná místa.
3. Do zastupitelských sborů a na jiná zodpovědná místa se dostanou jen kvalifikovaní a morálně bezúhonní lidé.
4. Odpadnou předvolební neseriozní a často neslušné a nákladné agitace. Závěrem bych se chtěl zmínit o stanovisku signatářů Deklarace ke komunistické straně, komunistům a členům nomenklatury: je krajně

Schodek je práce...

Prostě není dosti kořisti v kapsách bohatých, aby bylo lze uhradit vaše utrácení. Mimoto, kdykoliv zvýšíte daně, washingtonští intervencionisté (lobbyist) cupitají, jen aby mohli najít nějaká ta zadní vrátka pro nás pro všechny jak se legálně vyhnout placení daní a tak musíte zvýšit daně o daleko více, abyste mohli zakrýt vaši ztrátu v příjmu dani. Než se kdo naděje, každý musí platit ještě vyšší daň.

The Wall Street Journal kalkuluje, že daňový přírůstek, o kterém se šíří více a více pověstí, bude stát průměrnou americkou rodinu příští rok \$ 650.-.

Ad arguendo, nechť kdokoliv zaplatí zvýšení daní, o tolik bude méně peněz k dispozici v rukách soukromých investorů. Proto je zcela bezvýznamné, snížili se úroková míra, aniž by ovšem spadla do propadliště - velmi nepravděpodobná událost, která by ovšem pak naznačovala jiné hospodářské problémy.

podnikatelům k investiční činnosti a to bylo také příčinou růstu národního hospodářství. Schodek federální vlády se zmenšil o procenta onoho růstu hrubého národního produktu. Schodek nebyl znamením hospodářského zdraví. Bylo to něco hodného k politování, ale Ronald Reagan rozpoznal, že federální schodek měl jednu užitečnou kvalitu. Byl konečnou překradou na oblíbenou politickou taktiku demokratů, totiž, že větší utrácení peněz ve prospěch určitých vrstev voličů přiměje je, aby volili demokraty. Vysoké utrácení demokratů je již po dlouhá desetiletí příčinou jejich zvolení. Ale také bylo vždy příčinou stvoření schodku. Demokraté si nikdy nepřipouštěli žádné obavy z federálního vládního schodku, kontrolovali-li vládu. Prostě zvýšili daně až ke kritickému bodu a zbytek schodku ponechali jeho osudu, viset ve vzduchu, jen zvýšili úrokovou míru a vytvořili tak pouhou "umělou představu". Po dosažení učitelného bodu schodek již více nebyl, jak argumentovali, žádný velký problém a starost. Přesně jak jejich národohospodáři tvrdili: "Vždyť to vlastně dlužíme pouze sami sobě".

V osmdesátých letech, kdy demokraté nebyli u moci, najednou velmi hlasitě nařikali na schodek a to z velmi dobrého důvodu. Ronald Reagan vrhl jim jej do jejich vlastních tváří. Kdykoliv demokraté začli vřeštět a toužit po větším množství takových projektů, na které bylo třeba vynaložit velké částky peněz, on, (Reagan) také byl proti zvýšení daní za tím účelem, aby schodek byl "vypařen" jako voda. Odvolával se také na nedávnou historii a varoval, že vyrovnání rozpočtu vyššími daněmi dal by demokratům možnost, aby utráceli ještě více federálních peněz a získali kontrolu rekordního podílu hrubého národního produktu, a vlády nejsou příliš schopnými investory. Řečeno jinými slovy, zvýšení daní by jen ponechalo ruce vlády hlouběji v kapsách daňových poplatníků a daňový poplatník by pak neměl dosti peněz, aby mohl investovat do rostoucího hospodářství.

Vše výše uvedené mohlo být napsáno kdykoliv, řekněme od roku 1981: Důvody pro hospodářský růst a proti ukládání vyšších daní se nezměnily. Ti, kteří argumentují ve prospěch vyšších daní se také nezměnili. Zřejmě také ze stejných důvodů opomněli si povšimnout velkého, vše zahrnujícího přírůstku v reálném příjmu během osmdesátých let - alespoň reálného příjmu pro ty, kteří pracují. V přítomné době, kdy hodnoty realit klesají a některá bankovní aktivity jsou v úpadku, Spojené státy čelí situaci, ze které jak jeden z nejmoudřejších pozorovatelů našeho národního hospodářství, James Grant řekl, mohla by se vyvinout "deflace majetkových hodnot". Nejlepším protijedem na tuto deflaci a hospodářskému zpomalení je snížení daně z přírůstku hodnoty, jak naléhal prezident.

Místo toho, zatím co hospodářství chřadne, washingtonská vládnoucí klika, izolovaná od voličstva svými pancéři obitými nuzáky, držiteli úřadů a preberent, navazuje přesně tam, kde byla ponechána, když Jimmy Carter zruinoval naše hospodářství. Ječí pro vyšší daně a nedá ničeho prezidentovi oplátkou. Ve skutečnosti pouze zvyšuje vydání. Právě před několika dny vyjednávači senátu a Domu vsunuli do příštího rozpočtu zvýšení sociálních výdajů v částce 22.6 bilionů dolarů. Jak Ronald Reagan varoval téměř po dobu osmi let, "zvyšte voličstvu daně a demokraté zvýšili federální utrácení - bez ohledu, zda hospodářský růst to snese, schodek však ano.

(Conservative Chronicle ze 7.XI.str.č.1)

Přel.: J.M.

Svoboda je nezadržitelně na pochodu!

negativní. Jejich zločiny, zničení a znetvoření normálních lidských životů a charakterů po několik generací, zločiny pomalé degradace a předčasného umírání lidí a jejich dětí, zločiny vědomého otrávení a zničení životního prostředí pro miliony, které se vlastně ještě nenarodily, jsou natolik otřesné a hrůzné, že s nimi dnešní právní systémy nepočítají a vyrovnat se s nimi nedokáží. Jsme pro jejich odstranění ze všech vedoucích míst a doufáme, že listopadové volby a privatizace v tom hodně pomohou. Ale o to se musíme přičinit my všichni.

Přejeme Vašemu jednání mnoho zdaru. Děkuji za pozornost.

Placená oznámka

Komentář o terminologii...

Zde se ovšem vtrhává podivná otázka. Jelikož dle bible všichni pocházíme od Noa a dělení začlo růstem rodiny jeho synů, jsme pak vlastně všichni příbuznými Sema, čili dohromady jsme všichni Semity!

Druhá odpověď, odpověď historická praví, že Semitou je každý člen skupiny lidí jihovýchodní Asie, která je v přítomnosti reprezentována židy, Židy, (ti druzí jsou ti, kteří se pokládají za specifickou národnost či rasu) a Arabů. Ve starověku patřili k Semitům také Babyloňané, Asyřané, Aramejci, Kananejci a Feničané. Přídavné jméno "semitský" také označuje jednak určité biologické charakteristiky Semitů a referuje, či ustavuje větev rodiny afroasijských jazyků, která zahrnuje jazyk hebrejský, aramejský, arabský a habešský. Dále přídavné jméno "semitský" je označením pro všechny semitské národy.

Tedy na první pohled nejrozšířenější odborná referenční literatura se dopouští kontradikce (contradictio in subiecto). Odstraníme-li tuto zřejmou kontradikci a držíme-li se důsledně prosté skutečnosti tedy **antisemitism je postojem nepřátelským vůči národům skupiny semitských národů a jazyků, nejenom židů, Židů a Arabů, ale také všech výše již jmenovaných. Nejde o jinou rasu, a v konání o rasism, neboť židé, Židé a Arabové nejsou jinou rasou.** Tato (při nejmenším) anomálie, čili typická vulgární prenti vulgaris, tedy užívání nepřesných a obecních výrazů běžné mluvy, je jen babylonským zmatkem, velmi často úmyslně udržovaným. Vše je jen pouhým důkazem, že lidé, kteří myslí, mluví a píšou, vyjadřují se ve slovech, a lidé, kteří nemyslí, mluví, píšou, vyjadřují se ve frásích. Krátce a moudře, Semité jsou jen jednou čeledí bílého plémě.

Jeden z vedoucích ruských židovských desidentů prohlásil u příležitosti zahájení hromadných přímých letů mezi Moskvou a Tel Avivem, že jejich emigrace a přemístění je velmi důležité, neboť nezdár perestrojky vyvolá v SSSR nepředstavitelný odpor proti židům a končí pogromem. Jde zřejmě o překroucení široce rozšířeného názoru, panujícího od prvního dne t.zv. bolševické revoluce (správně puče), že bolševická revoluce (puč) končí strašným židovským pogromem. Je historicky a notoricky známo, že to byli převážně židé, kteří vedli tuto revoluci (puč) a do nedávné doby - a snad i dodnes - ji udržovali.

Drtivá většina jich byla ve vládě, vedení Rudé armády, čezvycajky (čezvyčajnaja kommissia - mimořádný výbor pro potírání protirevoluce), GPU, NKVD až po KGB byly výlučně v jejich moci, udržovali moc od nejvyšších postaveních, až po posice "kápu" v sovětských koncentračních táborech, podle nichž Hitler zřídil své "převychovávající instituce".

Jak mi vyprávěl můj otec, někteří kiještí rabíni, se kterými se dobře znal, protestovali proti sympatiím širokých řad tamní židovské obce a varovali, že se toto chování jednoho dne nevyplatí. Předpověď o konci bolševismu židovským pogromem byla všeobecně známou a přijatou skutečností mezi desetitisíci Čechů z Ruska, Rusů a Ukrajinců, kteří se zachránili útekem, či v některých případech holé krky z ráje, který pomáhali budovat i někteří Češi, většinou z vysoce postavených posic.

Je nutno také mít na zřeteli, že marxismus, theorie o rozdělení hodnoty dle uměle vytvořených společenských tříd, nikoliv však theorie o vytvoření hodnoty samé, je výplodem židovských mozků, Marxe a Engelse. Jest to theorie nomádů, kteří spasou, co Bůh zasil a až to spasou, zaženou svá stáda na jiné místo, kde Bůh zasil. Sovětský svaz se rozpadl, vzdor snahám Gorbačova o záchranu vedoucí myšlenky a jsou jenom červi, kteří hýbají socialistickou mršinou.

Článek pana Daniela Sneidera je jen nepřímým svědectvím o tom co se chystá a nemotorným pokusem o typickou desinformaci, již oběti od roku 1917 je celý svět.

V našem národě se vyskytli lidé, kteří byli před rokem 1917 a po něm, významnými pomocníky bolševismu. Až v Rusku dojde k výbuchu, pak historie účastí některých našich lidí na událostech 1917 až po dnešní dny, stane se skvrnou na těle národa. Necht' se čeští bolševici, dnešní i včerejší, včetně jejich kolaborantu třesou. Hodina spravedlnosti, čili jak praví mechanické i sociální zákony, "každá akce má svou reakci", neb jak praví stará lidská moudrost, "za dobré dobrým, za zlé zlým ti bude odplaceno".

Modernímu světu docházejí snadno dosažitelné a přístupné přírodní zdroje a jeho průměrná plocha, schopna osídlení se proto také relativně zmenšuje, o výbuchu populace ani nemluvě. Zde je situace:

Rok narození Krista = 300 milionů lidí, L.P. 1650 = 510 mil, L.P. 1700 = 635 milionů, L.P. 1800 = 910 milionů, L.P. 1850 = 1,13 bilionu, Oficiální odhad budoucího růstu: L.P. = 5,68 bilionů lidí, L.P. 2000 = 6,12 bilionu, L.P. 2025 = 8,17 bilionu lidí!

Z těchto důvodů, z důvodů prostého sebezachování, svět si nemůže dovolit masové pogromy a nejen světové masové války, ale i "obyčejné" války dvou malých sousedů. Je proto třeba, aby židé, kteří se považují za příslušníky jednoho ze světových náboženských vyznání, zasáhli u těch, kteří zneužili jejich náboženství a z vyznání udělali hnutí politické - sionism - a aby udělali pořádek ve vlastních řadách. Kdyby tak bývali učinili v minulosti nebyli by to právě ti neviní, kteří zaplatili krvavou daň za šílence ve svých řadách.

To ovšem platí stejnou měrou pro každého druhého. Nedokážeme-li toho, pak to bude lidstvo, které zničí a ukončí lidskou civilizaci dříve, než tak učiní železné zákony přírody.

President Václav Havel

"Rozhodně jsem se nestal takzvaným praktikujícím katolíkem: do kostela pravidelně nechodím, u zpovědi jsem nebyl od dětství, nemodlím se a když jsem v kostele, nekřížuji se. Ve vězení jsem se účastnil tajných mší, ale nepřijímal jsem. Já si prostě opravdu nejsem jist, že Kristus je synem Božím a bohočlověkem, jako to platí pro křesťana"
Václav Havel: Dálkový výslech. Praha/Bonn, 1985/86.

Legendární sametová revoluce v Československu již dávno skončila, ale státní úřady a instituce vláda od marxistů neočistila.

Mnoho přestrojených rudých prospěchářů, v pohodlí si sedí v Praze na Hradě. Dřív vlastence zavírali do žalářů, v kobkách dali povraždit je po řadě!

Ty, co hnali Čechy za ostatné dráty, aby v koncentracích, v celách hynuli, obsadili vyslanectví, konsuláty, pak se pokrytecky pýchou naduli.

V armádě je mnoho vyšších důstojníků, jež komunistické straně sloužili. Proti vrahům nebránili republiku, když se za invaze v Praze hemžili.

Komunistů činnost není zakázána, nevádí to prezidentu Havlovi! V nejistotě zmitá se vlast zahárána, její vývoj brzdí rudé okovy!

Josef V.Tománek

Proč neuzákonit...

Propadnutí zlovyku v užívání omamných jedů není kriminálním problémem, ačkoliv některé chudé oběti se musí z nutnosti dopustit krádeží, aby mohly financovat svůj návyk. Tato smutná skutečnost je však přeháněna a v každém případě je způsobena zabraňujícími zákony, které udržují cenu vysokou a zdroje nezákonné.

Kriminální část, zejména násilí, je následek činnosti v zásobování omamných jedů. Je to válka mezi konkurenčními jednotkami, které soupeří o podíl trhu. Zejména jde o používání úplatků, ozbrojených krádeží zboží a o tajné úkryty peněz.

Ale ve všech případech hnačí silou zločinu není užívání omamných jedů, ale chamtivost za ziskem. Jedním rázem uzákonění by odstranilo kartely a obchodníky z celého nežádoucího procesu. Nemohou prodávat za vysokou cenu něco, co je k dostání za nižší cenu.

Jedinou částí t.zv. války proti omamným jedům, která měla nějaký význam je výchovná kampaň a zdá se, že změnila mysl lidí. A v té by mělo být pokračováno. Tabák není zakázaným omamným jedem, ale velmi působivá veřejná výchovná kampaň snížila jeho užívání.

Dále můžeme uzákonit omamné jedy aniž bychom dovolili soukromému podnikání účast na jejich tržním výzkumu a obchodní distribuci. (Komentář!) Mýlí se ti, kteří zastávají uzákonění a jejichž myšlení je diktováno ušetřením peněz a zdaněním omamných jedů, protože zdaníme-li cenu omamných jedů příliš vysoko, pak nezákonný trh bude s nimi stále fungovat. Také nechceme nikoho v obchodě, který by se stále snažil o rozšíření trhu.

Omamné jedy jsou zdravotním problémem a k jeho řešení je nutno se přiblížit se zřetelem zájmů veřejného zdravotnictví a ne se dívat na celou problematiku s hlediska národohospodářského, či zákonodárného. Omamné jedy mohou být vydávány notorickým uživatelům z veřejných či sociálních agencí. Oprávnění pěstitelé či dodavatelé by měli pracovat dle předem určených předělů.

Zřejmě z hlediska vynucování zákona válka s omamnými jedy jest naprostým zklamáním. Není více účinná, než byla válka proti pašerákům a nezákonným výrobcům lihovin v době prohibice. Co však bylo konečně rozhodným obratem mého myšlení je zákon, který v přítomné době prochází kongresem. Je nazýván zákonem o Pohotovosti proti omamným jedům a zločinu a je ve skutečnosti donebevolajícím útokem na Zákon o nezadatelných lidských právech, který kdy vystrčil svou hlavu v posledních padesáti letech. Zcela jasně, příliš mnoho lidí v této zemi - jak republikáni tak i demokraté, jak konservativci tak i liberálové - dostávají zálibu v autoritativní vládě. Podobní jedinci, netrpělivi se svobodnou společností a nevěřící lidem, vždy potřebují nějaký údajný stav nouze, jen aby měli nějakou omluvu či výmluvu pro své snahy o uchopení se moci. Liberálové užívají války s omamnými jedy, jakožto omluvu, aby podminovali záruku Druhého dodatku (ústavy) o právu občanů vlastnit zbraně, konservativci ji užívají také, aby mohli široce zvýšit policejní moc vlády a aby mohli podmínovat ochranu proti nezákonným prohlídkám a zabavování a právo náležitého procesu.

Zdravotní problémy způsobené užíváním narkotik či halucinačních drog, nejsou zdaleka tak nebezpečnými národem, jako je erose svobody. Svobodní lidé jsou schopni rozřešit své problémy. Spoutaní nemohou. Žádná chemická látka není tak svádívá a nikdo není nebezpečnější, než je člověk posedlý touhou po moci.

Zastavme tento pohyb ke zřízení policejního státu a současně i k finančně neohospodárné a falešné válce proti drogům. Můžeme zaříditi obojí uzákoněním a regulací prodeje a distribuce těchto drog, dále pak pokračováním ve vzdělávací kampani proti jejich nezdravým následkům, a ovšem zřízením péče o propadlé i této neřesti, a to vše bez jakýchkoliv kriminálních označení.

(Conservative Chronicle z 3.října 1990)

Přel.:J.M.

Jsa si vědom rychlého odsouzení iracké invaze Československem, které bylo rozkousováno v roce 1938 britskou a francouzskou politikou ústupků vůči nacistickému Německu, Bush řekl obrovskému zástupu na Václavském náměstí: "Není to žádná náhoda, že osamělá oběť politiky ústupků před půl stoletím byla mezi prvními, kteří rozuměli, že je rozdíl mezi správným a nesprávným. Že existuje dobro a zlo, a že jsou oběti, které stojí za to, aby byly přineseny".

Téma odporování ústupkům bylo ve všech prezidentových veřejných provoláních zároveň se znovu opakovanými sliby, že Washington neopustí Československo v jeho úsilí o nastávající demokracii v roce po "Sametové revoluci", kterou skončila komunistická vláda.

Ne více než nepatrný zlomek pohnutého zástupu, namačkaného na půl míle dlouhého náměstí mělo možnost uvidět Bushe, který byl ukryt v jasně osvětlené skleněné stěně vzdorné trojhranné budce. Tlampače vysílaly Bushova slova k namačkaným lidem, kteří stáli těsně vedle sebe nebo seděli na stromech anebo byli namačkáni v postranních ulicích. Odhady zástupu, největšího jaký kdy prezident viděl, byly od více než 100,000 do 250,000. Bylo to poprvé, co americký prezident navštívil tuto zem.

Když řeč skončila, sbor zpěváků zapěl ztichlým tiscům píseň "We

shall Overcome" (Překonáme), americkou píseň pro občanská práva, jež se stala hymnou protestujících, kteří úspěšně svrhli před rokem komunismus. Bush jen zářil, když ukončil svůj proslov zavoněním repliky amerického zvonu svobody, řekl lidu - některým tekly po tvářích slzy - "Když zvoní zvony na Václavském náměstí nebo v Bratislavě, nebo kdekoli v této slavné zemi, vzpomeňte si na tento zvon a uvědomte si, že všechny zvony zvoní za vaši drahou svobodu, nyní i na věky".

Bush, obklopený stěnou agentů tajné policie se pak připojil k prezidentu Václavu Havlovi ke krátkému potřásání rukou s lidmi v prvních řadách gratulantů, při provolávání zástupu "Ať žije Bush!" a "Bush, Havel".

Bush zněl a vypadal optimisticky při své dvacetiminutové řeči, ale Havel byl zasmušilý.

"Dnes tu stojíme poněkud v rozpacích", řekl. "Víme velmi dobře, čeho musíme ještě dosáhnout, a vynořuje se v naši mysl otázka, proč sledujeme tak nesnadným, dát se do našeho společného projektu?" Řekl pak: "nespokojenost, nervosita, nejistota a rozčarování je široce rozšířeno" rok po revoluci, protože sliby demokracie nebyly rychle splněny. Havel poukázal na národnostní soupeření, které vypuklo mezi Čechy a Slováky, a na ekonomické zápasení. Ačkoliv Bush slíbil, že Spojené státy "na Československo nezapomenou", nabídl málo další pomoci.

Washington Post
Přel.: mmj.

Návštěva

Ivo Jeřábek

Byli jsme tři. Moje žena, naše dítě a já. Blížili jsme se po černém asfaltu k hraničnímu přechodu Rozvadov. Jako emigrant a ještě čs. občan jsem netušil, že budu potřebovat vstupní vízum. Nepochopil jsem na co, když je vyhlášen bezvízový styk mezi SRN a Československem. Bylo mi řečeno, že když vlastním azylantský pas, německou manželku, dítě a auto s německou poznávací značkou, musím já a dcera mít čs. vízum. Rozkázali mi, v devět večer, že musím s dcerou v kojeneckém věku čekat na hranicích až do sedmé hodiny ráni. Až pak prý mi jsou schopni vydat vstupní vízum. Žena zesinala a malá Laura se rozplakala. Pak se objevil anděl strážný: celník v civilu. Prohlásil, že musí nutně do Prahy, nejpozději do rána. Zeptal se, zda bych ho do Prahy nevzal s sebou, vízum opatřil okamžitě. Vyrazili jsme na Plzeň. Já a celník jsme to znali, stav silnice od hranic nás nevyvedl z míry. Moje německá žena byla zděšena. Nemohla pochopit, kam jsme se to vlastně dostali. Asfalt už nebyl černý, ale šedivý. Bílá čára a patníky se ztrácely pod vrstvou špíny. Míjeli jsme první vesnice: oprýskané domy, zborcené ploty, mžikající okénka chaloupek na spadnutí. Blikala z nich záře televizních obrazovek a bylo mi tak trochu úzko. Když jsem touto cestou před mnoha lety odjížděl opačným směrem, vypadalo to tu přece jen o něco lépe. Mé ženě se zachtělo na malou stranu. Zastavil jsem u příští osvětlené autobusové čekárny, ale odmítla vystoupit. Než do této špíny, tak to raději vydrží do Prahy.

Nevím proč, ale i když jsem byl oblečen podle mého názoru stejně jako ostatní, byl jsem osmnákrát osloven, zda nehodlám směnít valutu. Bratr se tomu smál, řekl, že to dělá ta Minolta, zavěšená na krku. Zasedli jsme u Fleků a dali si jídlo, o kterém řekli, že je to srbská pečeně. Já byl naopak názoru, že se jedná o poživatinu, kterou přede mnou už někdo jednou snědl. Optal jsem se při placení servírky, jestli to opravdu srbská pečeně byla, nebo něco, po čem dostávali námořníci kurděje. Servírka se zeptala, zda nejsem náhodou odjinud. Odpověděl jsem po pravdě, že ano: z Bratislavy. Na ten pohled nezapomenu! Bylo v něm tolik upřímnosti! Později jsme došli až na Hrad, na Vikárku. Na dveřích restaurace však visela cedulka, že je obsazeno. Nicméně jsem vešel a opravdu spatřil nabitou vinárnu. Můj doprovod, to jest bratr a žena, mě následovali mlčky. Najednou se ke mně přičlil číšník, německy se zeptal, německy jsem tedy odpověděl. Zatvářil se mile a poprosil, zda bych nenavštívil "sklípek pana Broučka". Tam prý dostanu vše, co si budu přát. Sešli jsme tedy dolů po schodech, které byly zřejmě postaveny pouze pro valutové cizince. Dole byl příjemný chládek, ale zarazil mě fakt, že v rozsáhlé dvoraně, kde zřejmě za Rudolfa II. pracovali alchymisté, sedí pouze osm lidí a dvanáct stolů, každý alespoň pro pět hostů je zcela neobsazených. Nepochopil jsem nelogičnost sdělení na vstupních dveřích, že je zde obsazeno. Posléze jsem pochopil, že je tu pro nás místo jenom proto, že jsem číšníkovi odpověděl německy.

Peníze jsou dobrým sluhou, ale špatným pánem.

- Francouzské přísloví

Oznámení

Oznamujeme našim milým čtenářům, že ve čtvrtek 22. listopadu noviny nevyjdou, protože je Den díkůvzdání. Přejeme všem příjemné prožití posvícení.

 Redakce

Navštivte svobodné

ČESKOSLOVENSKO 1990

Nyní bez víza a povinné výměny.

Každý měsíc máme 3 skupinové odlety do Prahy a Bratislavy za nejnižší ceny na rezervovaná data. Zavolejte o podrobnosti!

Levné ceny do dalších evropských měst.

FRANKFURT \$ 515.-   MNIHOV \$ 587.-
ZURICH \$ 629.-   PARIŽ \$ 630.-

VÍDEŇ special \$ 515.- non-stop.

VARŠAVA special \$ 699.00, děti do 17 let jen 499.00

Pronajmutí aut v Evropě za velmi výhodné ceny. Návštěvy z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě na jakoukoliv dobu pobytu.

 WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Čermák Road, Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 749-1333

MALÁ UKÁZKA ZE SKLADU U PANCNERU V BERWYN

Mlýnek na mák z Německa	\$29.75
Mlýnky na housku	\$10.95 a \$21.50
Mlýnky na maso	\$28.50 - \$30.50 - \$34.50
Mák z Holandska	celý \$1.89 lb., mletý \$2.00 lb.
Kmín z Holandska	celý \$1.89 lb., mletý \$2.25 lb.
Vegeta - příchut' z Jugoslavi	\$3.50 plechovka
Malinová šťáva z Jugoslavi	\$4.25 láhev
Prášek do perníku z Československa	.50 bal.
Imp. světlé hříbky	\$7.50-1/4 lb., \$14.00-1/2 lb., \$26.50 lb.
Peroutky z Československa	\$1.75 kus
Bylinné čaje z Československa (Diabetan-Alvisan-Urologicky-Pectorales)	\$3.75 bal.
Alpa Liniment z Československa	\$2.50 láhev

KNIHY

Naše Praha - obrázková kniha	\$8.50
Československé lázně - obrázková kniha	\$6.75
Czechoslovakia Guide Book s mapou	\$9.00
Havel: O lidskou identitu	\$9.50
Havel: Asanace	\$4.50
Havel: Letters to Olga in angl.	\$16.95
Baťa: Úvahy a projevy	\$10.00
Opa: T.G. Masaryk 1882 - 1893	\$9.00
Nezval: Manon Lescaut	\$4.50
Neruda: Povídky malostranské	\$5.50
Nepil: Apokryfy z éteru	\$4.75
Plachta: O lidech nešikovných	\$5.50
Poštovné: do \$5.00 - \$1.25. do \$25.00 - \$2.50. do \$50.00 - \$5.00.	

Bohatý sklad importovaného zboží, hlavně jedinečný výběr KRÍŠTALOVÉHO SKLA z Československa a jiných zemí, čsl. KERAMIKU, pravé české GRANÁTY a Jablonecká BIŽUTERIE, PANENKY v krojích, dámské ručně vyšívané BLUZY, a:ř.

F. PANCNER, INC.
6514 W. ČERMAK RD. BERWYN, IL. 60402

Tel: (708) 484 - 3450

Obchodní hodiny: Pondělí - Pátek: 9.30 do 6.00 večer, Sobota: 9.00 do 6.00 večer. V neděli zavřeno.

Alols Dostál

Za ztraceným synem

Pokračování z minulého čísla

„A ty pojedeš s námi,“ řekli Švédí, kteří chlapce hlídali. Měli asi určitý úmysl, proč pacholík brali, a mimo to pak chtěli jej vytréstati za to, že zdráhal se odpovídati dle jejich přání.

Šimon znovu se zarazil. Smrti sice uchází, ale klesá do brozného švédského zajetí, o němž tak mnoho slyšel od otce. I dal se do prosení, aby ho nebrali s sebou, nýbrž zůstavili na Opočně u rodičů.

„Teď snad bys pověděl o utečencích,“ usmál se žoldněř.

„Nepověděl,“ řekl spurně pacholík a náhle mu slzy v očích vyschly.

„My jich hledati nebudeme, ale po čase navrátíme se sem a pak je jistě nalezneme. Tebe si zatím ponecháme v zajetí.“

Mičan už neprosil. Bylo by to marné. Opět se rozhlédl kolkolem, jako by se loučil s milým domovem, a již jej žoldněř sazela do velkého nákladního vozu, kde i sám usedl. Byl to tentýž muž, který tak výborně česky uměl a ježž Judou nazývali. Nebral chlapce o své vůli, takovou starost by si na sebe nevázal; od vůdce bylo tak rozhodnuto. Švédí vyhledávali rozličné prostředky, aby Čechy měli ve své moci a na nich vynutili uznání nového krále. Mnoho kněží, purkmistrů měst a jiných vážených lidí proto odváděno do zajetí.

Šimona považovali za pacholíkova rodičů vznešenějších, proto těšili se na pěkné výkupu.

Ještě se nesklonilo slunce k západu a Švédí již byli za městem. Na bradě ani tak rychlému jízdě nevěřili, domnívajíce se, že v tom věži nějaká lest. Pustili za odcházejícími několik kulí, ale z brány nevyrazili. Toho dne se také nikdo do Opočna z obyvatelstva nevrátil. Jenom na kraj lesa vyslání zvědové, by popatřili, nebohří-li v městě.

IV.

Když minulo nebezpečí a sousedé ještě se nevraceli, derektor Rašín poslal povězného,*) který byl právě na cimbuří**) sou-

druhem vystřídán, aby oznámil ukrytým, že mohou volně se navrátiti. Čeledín věděl, kam se má obrátiti, a rovnou namířil k lesům, které vinuly se kolem jak ohromný šedý věvec. Na oko se zdálo, že mimo ptačí havět a lesní zvěř zde neú živočicha. Kmeny sklá-

*) Povězný = hlídač na věži.

**) Cimbuří = pavlač kolear věže.

něly ochranné větve nad utečenci i jejich majetkem.

Povězný volal, houkal, ale nedostával odpovědi. Jenom mnohonásobná ozvěna opakovala jeho slova.

„Halo, kde jste kdo, vraťte se do Opočna! Švédí jsou již za obzorem. Nebojte se! — Což mne neznáte?“ huboval. „Jsem přece Jíra Kverek, ve službách císařského plukovníka Rudolfa Colloreda. Ohlaste se, ať s vámi pojednám.“

Teprve nyní rozhrnuly se větve a před bradním čeledínem stanuli dva měšténině. Chopili se Jíry a zvolali: „Přicházíš v pokoji? Nejsi poslán nebo donucen jíti sem od Švédů? Mluv pravdu!“

„Snad mne přece znáte, že nejsem zrady schopen,“ hájil se povězný. „Můj pán mne sem poslal. Můžete se vrátiti.“

„Tak brzo odjeli? — A co město?“

„Trochu probrali domy dle svého zvyku, ale nezapálili. Na poli také nestala se škoda. Jako by to ani nebyli známí pobertové a ničitelé všeho majetku.“

„Ručíš nám, že bez obavy můžeme se odebrati domů? Nebyla to jenom léč?“ zajišťovali se sousedé.

„Pranic se nebojte a pojďte. Pan derektor vám to vzkazuje. A kdyby se Švédí vrátili, dáme se do nich. Nebylo to beztoho hezké, že jsme se nespojili a nepostavili se na odpor. Ale stalo se —“

Za chvíli počaly se lesy hýbat a se všech stran přicházeli sousedé. Někteří hnali dobytek, jiní zapřahali, by dopravili do města vozy tak, jak je sem přivezli. Všichni měli radost, že ukrývání netrvalo dlouho, že město nevyhořelo a na polích úroda je zachována.

„Buď Bohu chvála! Tak snadno jsme nikdy nevyvázli. A měli jsme zde pěkné úkryty,“ pochvalovali si měšténině.

„Vždyť ani já jsem vás nemohl nalézt,“ dosvědčoval Jíra Kverek. „A co jsem se nachodil a nakřičel. Pěkně to bylo sestrojeno, ale ještě lépe, že můžete na světlo a do svých příbytků.“

„Ba právě,“ dotvrzovali sousedé, vyjíždějíce z lesa na volné prostranství.

Tu ruče přiběhl sem Mičan všecek udýchan. Bylo na něm znáti, že veliká starost svírá jeho srdce.

„Je na tvrzi můj syn Šimon?“ rychle se tázal.

Jíra zavrtěl hlavou a Mičan zalomil rukama.

„Byl u brány, aby nás varoval,“ řekl čeledín. „V tu stranu, kudy se Švédí brali k nám, nevidíme s věže dobře a hned jsme hádali, že vojáky někdo vedl, kdo se zdejší krajem je dobře obeznámen. Tvůj Šimon přinesl nám zprávu v pravy čas. Byli jsme mu za to povděční a zvali jsme jej do hrady, ale nechtěl. Že prý musí za rodiči, aby neměli o něj starost.“

„Za námi nepřišel,“ nařikal otec. „Kam se poděl? Zablouditi nemohl, neboť zuá výborně celý kraj.“

Tu se Jíra uhodil do hlavy.

„Že ten nešťastník padl do rukou švédských!“

„Snad jej usmrtili,“ hořkoval Mičan.

„Prošel jsem město a mrtvoly jeho jsem nenalezl,“ vykládal Kverek. „Mám dobrý zrak. Ale myslím, že ti holotové a lapkové*) něco jiného s ním provedli.“

Všech oči spočívaly zvědavě na ústech čeledínových; Mičan tušil, co myslí, ale přímo obával se pronésti svoji domněnku.

„Pozoroval jsem s věže Švédy v městě,“ vykládal Jíra, „a zdálo se mně, že někoho nakládají pod plachtu do vozu. Myslíl jsem,“

*) Lapka = lupič.

že přece něco ulovili. Nezapadlo mne, že by to byl pacholík!“

„Ty máš za to, že uloupili? —“

„Šimona,“ přisvědčil povězný.

Tu se ozval nárek z několika hrdel. Ke skupině se přiblížila také pauí Markéta s Libuší a Ladislavem. Všichni zaslechli konec rozmluvy.

„Mé dítě, mé drahé dítě!“ lkala nešťastná máť a s ní všichni ostatní domácí a cizí.

„Bůh sám ví, jaké mají zámysly s nebohým dítětem,“ hořkovala měšťka.

„Nejspíše jim nechtěl vypovídati, co chtěli věděti, a proto jej zajali,“ mínili sousedé.

„Ale co se s ním stane?“

Na to nemohl nikdo dáti odpověď.

„Snad nebudou tak krutí, by usmrcovali“

Pokračování na str. 7

K NAROZENINAM

Jan Král

Krása
je třeba
okamžik
modrý jak den
jak hvězdná
noc

Mnohokrát množíš
slova díky
za krásu
právě okamžikům
stvořeným
pro radost

Vážím si květu
duše ženy
plnicí vůní
čtyři stěny
vcházím-li
jako
host

We Want Your Business!

Personal Checking Plans
Savings Plans including Money Market
Accounts and Certificates of Deposit Accounts
Retirement Plans
Personal Lending Services
Cash Station® Network—24 Hour Banking
Please call an Affiliated Personal Banker
for complete information

AFFILIATED BANK

WESTERN NATIONAL

5801 West Cermak Road
6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650
(708) 656-2000

BURLINGTON • CHICAGO • DU PAGE
FRANKLIN PARK • MORTON GROVE
NORTH SHORE NATIONAL • WESTERN NATIONAL

Member
FDIC

Český národní hřbitov v Chicagu

nabízí MIMOŘÁDNOU KOUPI PRO BUDOUCÍ POTŘEBU lotů pro pohřby do země a míst v MASARYKOVĚ MAUSOLEU a připojených KRÍDLECH BENEŠ a Štefánků pro pohřby nad zemí a 20-procentní SLEVOU na běžné ceníkové ceny za hotové anebo na výhodné splátky.

Navštivte naši úřadovnu anebo zavolejte. Na požádání rádi podáme další informace. Použijte této jedinečné nabídky, platné do 14. ČERVENCE 1990. V případě budoucí potřeby budete rádi, že jste napřed na to pamatovali.

Tel. (708) 758-8442 nebo (312) 539-8442
5255 No. Paulaski Rd., Chicago, IL 60630

Poslouchajte náš pravidelný nedělní rádlový program od 9 do 10 ráno na WCEV 1450.

Za ztraceným synem

nevinuá pacholata," řekl Kverek, aby potěšil zarmoucené. „Chtěli jej postrašit a někde za Hradcem jej pustí.“

K tomu náhledu se klonili sousedé, ale matka viděla syna s krvavou hlavou, prostřelenou hrudí nebo jinak usmrceného a znetvořeného.

„Teď vrátíme se do města," posléze rozhodl Mičan, „a potom se poradíme, co počít.“

Od lesa hnul se dlouhý průvod povozů, dobytka a sousedů. Radovali by se, že to tak dobře dopadlo, ale osud soudruhův jim nedal zájásati. Myslili na Mičana a jeho syna, kterého milovali a jemuž byli povinni věkem za ochranu.

Vrátivše se do města, Opočenští se přesvědčili, že nynější škody nebyly veliké. Na poli zůstala úroda netknuta, a jenom tu a tam zanechaný šat nebo kus nábytku odnesen. Také z kostela odstranil plebán kalichy a monstranci. Co bylo polámáno a posekáno, za čas se opraví.

Mičan si nepovšimnul, co v domě a v jizbách se ztratilo nebo co bylo poškozeno. Přišel o poklad nejdražší, o milovaného syna. Usedl se skloněnou hlavou za stůl a rozvažoval. Choť posud kvílela, volajíc Šimona po domě. I soudruzi junákoví pátrali, zvláště Dobišův Vít.

„Musím za Šimonem," rozhodl se Mičan a povstav, shledával zbroj, v níž kdysi jako podkoní Trčkoví sloužil. Probudila se v něm vojenská krev. Bude bojovat za syna, za Šimona.

„Vybledám Švédy a vyrvu jim dítě," troštoval se a v tváři zahořel.

Nikdo mu neodporoval, jakoby všichni v domě pokládali tento krok a rozhodnutí za správné. Dva čeledínové hned se přihlásili, že se vypraví s hospodářem.

„Ze nejsem větší a na koni se neudrším," lítoval nejmladší Ladislav, „jak rád bych jel s vámi!“

Matka objala syna za ta upřímná slova.

Ihned se rozhlásilo městem, že Mičan pojedje za Švédy, by jim vyrval kořist — Šimona.

„Místo mečů vezmete hodně dukátů," radil kdosi.

Mičan potřásl hlavou.

„Kdyby byly. Ve válce nedrží se peníze pohromadě.“

Ale sousedé vypomáhali a snášeli, kdo co měl. Vždyť i Mičan obci půjčil, když sháněla se berně na vojsko a za městem měl mnohý český groš! Také pan derektor poslal částku peněz jako dar.

Mičan vida lásku, nyní zřejmě projevenou, až slzel. To platilo jemu za všechno, co obci prokázal dobrého, i synu jeho Šimonovi.

Rychle se připravoval, koně strojil a šat oblékal. Paní Markéta vidouc, jak ztrácí za dítětem i živitele, mlčky lomila rukama. Libuše byla otcí nápomocna. Čeledínové již vyváděli koně.

Tu přicválal před dům Jíra Kverek se dvěma hradními soudruhy. Všichni byli opásání a na cestu připraveni. Meče jim visely po boku a přilby se leskly na hlavách. Jíra seskočiv, ohlašoval u veřejích:

„Pan Rašín z Risenburka nás posílá, abychom tebe, pane, na cestách nebezpečných doprovodili a ochránili před záškodnými*) lidmi.“

Měšténin byl velice překvapen.

„Vy že chcete se mnou snášeti všechny trampoty cest a možné útoky nepřátelské?“ Jíra přisvědčil.

„Za to, že jsme odtud Švédy tak suaduo pustili i s tvým milovaným synem, který také nám dobré služby prokázal.“

„Milerád přijímám vaši obět," řekl měšténin; „ne bez obavy nastupoval jsem cestu v těchto válečných časech. Vaše rada i pomoc mně bude k dobrému.“

Kverek hned přidružil se k domácí čeledce a radil, co by se mělo přibrati na cestu a co by bylo jenom na zbytečnou přítěž. V tom oboru měl náležité zkušenosti.

*) Záškodný člověk = škůdce, lupič.

Po některé chvíli přibyli dva noví jezdcí. Byl to Doliš měšténin a soukenník se syuem Vítom.

„Jakému štěstí mám děkovati, že i vy se mnou jeti chcete?“ tázal se Mičan udiveně.

„Vít je Šimonovým soudruhem a nepřestal prositi, bych jej provodil," vykládal soukenník. „Za vinu si klade, že jeho příčinou tvůj pacholík do zajetí přišel. Měl sám běžeti na hrad. Rád by všechno odčinil.“

Mičan sousedovi podal pravici a Vítovi poklepal na rameno.

„Žádných výčitek si nečin. Jiná v tom byla vůle.“

Než odjeli, ještě se k nim přidal jeden jezdec, tak že tvořili malou výpravu. Když pak vyjžděli, kde kdo ven vybíhal ze stavení a všichni jim na cestu vinšovali štěstí, aby navrátili se brzo ve zdraví a Šimona zpět přivedli.

Mičan přisvědčoval mlčky, máje radost z účastenství, jaké o něj sousedé měli.

Jíra jel napřed a na rynku řekl soudruhovi: „Měli jsme rozvinouti praporec a jako opočenská výprava proti Švédům vystupovati.“

Se zálibením díval se po účastnících. Na hradě se mu beztoho stýskalo a rád podíval se do světa.

Již byli za městem, když se rozezvučely kostelní zvony. Plebán svolával měšténiny do chrámu, by poděkovali Bohu za ochranu. A scházelo se dost lidu, však v přední konšelské stolici bylo jedno místo prázdné a také mezi pacholíky jeden scházal.

I paní Markéta s dětmi šla do kostela, by zde v modlitbě hledala ulehčení. Ale div do mdlob nepadla, popatřivši na prázdná místa. Ani chotě, ani syna tam nebylo. Libuše podpírala zarmoucenou mateř a Ladislav rozplakal se hlasitě. Lidé smutně pohlíželi na skupení a mnohému nad cizím neštěstím vytryskla slza z oka.

Plebán u oltáře zanotoval a lid zbožně pěl:

„Bože, Tobě dík a čest
pěje vroucně každé plémě;
uklání se zástup hvězd,
hlubiny a obzor země.
Tobě, Otci věčnému,
nejvyšší eti hodnému.“

V.

Ač Švédi pospíchali za hlavním vojem, přece jim nedalo, by se tu a tam nezastavovali. Větším měštům a hradům vyhýbali se opatrně, bojíce se, by tam nebyla silná posádka a nemuseli bojovat s přesilou. Nejvíce vrhali se na dědiny, na osamělé dvorce, mlýny a vůbec kde nečekali odporu.

Šimon stále seděl pod velikou reznou plachtou, na obručích napjatou a celý vůz kryjící. Mocná kola narážela na kamení

a vůz sebou házel k převrnutí. Vozataj*) v předu řídil dvoje spřežení a forotní kůň byl uvázan u klanice. Švédi jistě ani kůň nepřivedli, ani vozů nepřivezli ze své domoviny. Všechno bylo na voze silné a pevné a byl asi k takovým pochodům zbudován. Náklad na něm byl rozmanitý, něco v bednách, něco v uzlicích nebo pouze v košatině, místo z proutí z mohutných řosou sbité.

A vezli zde Švédi věci cenné, neboť sem nemohl leckdo vyskočiti, jako na vozy jiné, kde seděly ženy i děti ženatých žoldněřů, kteří s sebou vozili celou rodinu. V zadu

*) Vozataj = vozka, kočí.

na houni ležel vedle Šimona vojín, který jej na Opočně chytil, česky na hochu mluvil a se ho vpytával. Byl to Dobřichovský, jež obecně nazývali Judou. Buď ochuravěl a nemohl seděti na kůň, buď mu byl náklad výhradně svěřen; stále seděl na voze a málo kdy své místo opouštěl.

Šimon z počátku málo všiml si okolí. Stále plakal a naříkal, na domov vzpomínal a prosil, aby byl propuštěn. Byla to trpká cesta, již konal pod těžkou plachtou u prostřed drsných vojínů, jejichž řeči nerozuměl, při chřestu zbraní, ržání koňstva, hluku, zpěvu a směchu. To ovzduší vnikalo do srdce jiuochova jako mocný příval rozpronděných vod. Zdálo se mu, že tone, že klesá hloub a hlouběji. Na břehu stáli rodiče a známí, volali na něj, podávali mu záchranné lano, ale Šimon nemohl se chytiť; všechno unikalo mu před očima.

Co dělají rodiče? Zvěděli-li již o jeho ztrátě? Jak se ulekli a zarmoutili! Marad hledají a volají po lesích, po městě a po domě! A nemůže jim ani oznámiti, kde je a co se s ním děje. Mrtvého by jej našli, oplakali a pochovali; živého čekají nadarmo.

Šimon by byl rád alespoň zavolal na rodiče, ale nemohl. Plachta jej přímo dusila.

Také strážci překážela, tak že ji poněkud nazvedl. Pacholík viděl modré nebe, cítil žbavé paprsky sluneční, vedle cesty se míhaly stromy. V předu jela větší část vojska, někteří se opozdovali a zase doháněli. Jeli bez řadu a skladu, jak se komu libilo. Jenom před dědinami se srazili, na chvíli zastavili a pak vpadli mezi stavení.

Mnohý minuv vůz, podíval se na junáka, prohodil cosi a ubáňel dále. Jeden bičikem po něm šlehal, až byl strážcem zakřiknut. Tenkrát si Šimon vojína lépe povšimnul. Žoldněř více spal než bděl a nějak byl smuten. Čelo se mu chmuřilo, tvář byla vráskovitá, vous visel svisle a oči divně těkaly kolem. Buď bolest těla nebo bolest duše svírala svalovitého, silného muže s údy ocelovými a mohutně klenutou hrudí.

Oči obou se setkaly. I Dobřichovský pozoroval svého chráněnce.

Pacholík rychle přivřel víčka. Nemohl patřiti do divokých a ostrých očí vojínových. Celé vzezření jeho ukazovalo nesoulad, rozháranost a všechno to jako by se soustřeďovalo v očích pod silným a hustým obočím.

„Čím je tvůj otec?“ zeptal se po chvíli žoldněř.

„Býval podkoním pana Adama Trčky, nyní sdělává s čeledí pole," odvětil hoch.

„A jak se jmenuje?“

„Petr Mičan.“

Vojín opakoval tato slova, by jich hned nezapomněl a rozpomínal se, neměl-li kdy s člověkem podobného jména co dělati. Trčku znal dobře, i mezi Švédy se o něm mluvilo.

Za ztraceným synem

Alois Dostál

Ale na Mičana se nemohl rozpomenouti.

„A proč posud neslouží tvůj otec na hradě?“ znovu tázal se žoldnět.

„Nový pán přivedl si své služebnictvo.“
Vojín zakýval hlavou.

„Zbynul pán a čeleď přišla o chléb. A jak často přijíždí Colloredo, na panství?“

„Velmi zřídka.“

„Ovšem, bojuje proti nám.“

Žoldnět se zamlčel a uvažoval. Bůh ví, co se dalo v jeho hlavě. Byl nějak mrzut a soudruhům, kteří se k němu obraceli se žádostmi, odpovídal nerad a úsečně. Smáli se mu a jeden proslovil v lámané češtině před Šimonem: „Dobřichovský se dává zase na pokání. Na dlouho-li?“

Vojín mávnul rukou a přešel si čelo.

„Jak ti říkají?“ zeptal se chlapce.

„Šimon,“ odvětil tázaný.

„Proč nechtěl jsi, Šimone, vypovídati na Opočně, kde jsou měšténinové ukryti nebo kam schovali svůj majetek?“

Žoldnět opět upřel na pacholika šedivé oči. Šimon se dlouho nerozmýšlel. „Kdybych vyrazil rodáky, proklínali by mne jako bídneho zrádce.“

Vojín mocně sebou pohnul a svaly v obličejí stáhly se prudce. Odpověď hochova jej překvapila a přímo do duše mu vnikla.

„Kdo tě tomu učil?“ tázal se. „Plebán? Na hradě?“

„Tomu mne vlastně neučil nikdo. Každý musí cítiti, že nemá prozrazovati roduých bratrů, rodičů svých a sousedů.“

„A vyrazil-li bys obyvatele této dědiny?“ ukázal žoldnět stranou do polí na několik opelichaných střechech, k nimž mířilo asi deset jezdců. „Jsou ti přece cizí, neznámí, nic ti po nich není.“

„Nevyrazil,“ vrtěl hlavou Mičan.

„A proč?“

„Poněvadž zde bydlí Češi a křesťané, nebozí lidé, kteří jsou rovněž mými bratry a spolublížními,“ pronášel pevným hlasem Šimon.

„Češi, křesťané, nebozí lidé...“ pomalu opakoval žoldnět a každé slovo jako by mu vycházelo z hloubi duše. „Měl jsi dobrého cvičitele.“

„Sousedé v naší jizbě podvečer vypravovali si o hrůzách válečných.“

„A mluvili též o zrádcích?“

„Ano; odsuzovali je. Myslím, že každým právem,“ doložil jinoch.

„Ty soudíš po nich—“

„Též dle hlasu svého srdce.“

Žoldnět obrátil se zarostlou tvář k Šimonovi a pacholíkovi se zdálo, že už není tak divoký a odporový.

„Slyš, hochu! Kdyby tě v této zemi pronásledovali, kdyby tě odtud z jakékoli příčiny vyhnali, kdyby ti majetek vzali a od tvých milých tě násilně odtrhli, miloval bys ještě Čechy, křesťany a vůbec obyvatele rodné země? Nechtěl-li bys pomstít se, nevedl bys proti bratrům vojsko a nebojoval bys proti těm, kteří tě vypudili?“

Oči žoldněťovy jinocha přímo probodávaly a tvář jenjen hořela.

„Odpověz na otázku mou, chápeš-li ji,“ naléhal Dobřichovský.

„Rozumím, ale i tu musím dáti jenom zápornou odpověď. Ani jako vyštvaný a pronásledovaný, ani jako od krbu násilím od-

tržený a poškozený nepřidal bych se k úhlavním nepřátelům rodné země, nevodil jich do Čech a neproléval bratrské krve.“

Šimon při té řeči se nazvedl a slabé tělo jeho jako by mohutnělo zápalem.

Dobřichovský otevíral oči a napínal sluch. Jinochova slova bušila do jeho svědomí. Odvrátil se ke kolu hrozně skřípajícímu a zabručel do vousů: „Takové dítě je mým karatelem.“

Dlouho bylo na voze ticho. Ostrovtipný Šimon chápal, proč táže se ho soudruh a že mluví o sobě. Dobřichovský byl z vlasti vypuzen a teď se navrátil se Švédy. Kdo ví, jak drahně let s nimi jezdí po Čechách, a nyní mu všechno přišlo do hlavy a vřavou válečnou ohlušené svědomí počalo se probouzeti. Pacholík věděl, co odehrává se v prsou, krytých pancířem, kam sebe ostřejší a pádnější meč neměl přístupu, ale kde usadil se malý červ, který hlodá duši hodně poskvřněnou.

Žoldnět obrátil se opět k Šimonovi a řekl: „Kdyby přece někdo se prohřešil a vlast zradil, jakou smrtí by měl sejíti za trest se světa?“

„Smrtí zcela přirozenou, až by učinil za své viny přiměřené pokání,“ děl pacholík.

„Pokání, pokání!“ opakoval žoldnět a sepjál ruce. „Ano pokání, ale jaké?“

Tu si ani Šimon nevěděl rady a mlčky díval se na vojína. Litoval jej.

„Ku pokání naskytne se vždy příležitost,“ soucitně pronesl hoch.

Teď i žoldnět povstal.

„Mluvíš jako dospělý muž. Měl jsi výbornou školu v domě oteckém.“

Než tato pochvala opět roztesknila Šimona. Vzpomněl si na otce i matku, na sestru a bratra i na soudruba, a dal se do pláče.

„Nežel tolik,“ řekl žoldnět, aby chlapce upokojil. „Uzříš všechny domácí a potěšíš se s nimi.“

Utěšená slova z úst Švédových Šimona překvapila. Pohlédl na žoldněře a už se ho z polovice nebál jako dřívě.

„Ale musíš poslechnouti velitele,“ dodal vojín.

„Rodiče jsem milerád uposlechnul,“ odvětil jinoch.

Zatím přijeli do dědiny, jako po vymřené prázdny a opuštěné. Obyvatelé byli záhy varování a v čas se vystěhovali. Smutně zvedala se nad dědinou vízka kostelní, na návsi nebylo živé duše. Švédi takovému uvítání uvykli a pranic je nepřekvapilo. Po svém způsobu ujali se hospodářství. Také na vůz, na němž Šimon seděl, byla mnohá věc donesena a uložena. Dobřichovský se již loupežení nesúčastnil. Šimon si vzpomněl, že ani na Opočně domů nevyběhl.

Když Švédi nemohli ničeho polapiti v prázdny dědině, a také nikoho neulezli, kdo by jim dal zprávu o vojsku císařském, chtěli aspoň lidi vylákati z lesa. Za tou příčinou doskočili pro zajatého chlapce. Dobřichovský mínil Švédy od úmyslu toho odvrátiti i mluvil s nimi v cizí řeči, dokazoval, křičel, ale nic naplat. Šimon byl vyvečen z vozu a veden k lesu. Nechápal, co se s ním bude dít a čekal konec života. Znovu se loučil v duchu s rodiči a poslal jim poslední pozdrav.

„Křič, že Švédi odešli,“ pobízeli vojáci, ukřívající se v houštinách. „Hodně hlasitě, ať tě uslyší!“

Nyní teprve Šimon seznal, proč byl sem veden a proč jej Švédi vezou s sebou. Má býti volavkou, na jeho české a dětské zvuky mají se chytiti obyvatele, opustiti své úkryty a upadnouti do rukou nepřátel. Proti tomu se přičila celá duše jeho.

„Nebudu!“ odvětil pevným hlasem.

„Ty že nebudeš?“ durdili se vojáci a nad hlavou jeho se mihla kolba ručnice.

„Kdybyste mne zabili, ne,“ pronesl Šimon odhodlaně.

Tu dopadla kolba, zajiskřilo se mu v očích a z hrdla se ozval srdcervoucí ston.

„Volej, že Švédi odešli, nebo dostaneš ještě více!“ vyhrožovali žoldněři.

„Zrádcem nebudu,“ znovu odporoval Šimon.

„Pak poznej náš hněv!“

A opět dopadaly rány na slabé tělo. Pacholík neprosil, nekřičel, jenom trpěl. Mrákoť mu obestřela zrak, klesl pod nohy necitelných vojáků. Pak nevěděl, co se s ním děje. Les klidně šuměl nad skupinou podivných hostí, ptactvo se rozletělo, zvěř odběhla do houštin a kyprý zelený mech barvila radá kalužina.

Za chvíli v dědině vypukl požár a hrůza válečná šířila se dál českým krajem.

Opočenská výprava s Kverkem v čele doháněla Švédy. Lidé, s kterými se tu a tam setkala a jich se po vojsku dotazovala, dávali výstrahu, poukazující na spoustu, již vojáci rozsávali. Ale Mičan nedal se odstrašiti.

„Po případě se přidáme k císařským a budeme bojovati proti nepřátelům,“ radil Jíra. „Domů však nepůjdeme, abychom byli pro posměch.“

Jeli tedy stále ku Praze. Slyšeli o Švéddech a viděli dílo, které za sebou zůstavovali. Nescházelo ani na stescích a žalobách. Zde Švédi hře si počínali než na Opočně; chtěli císařským znesnadnit cestu a špižování.

Opočenská přijeli do dědiny, kde právě obyvatelé omezovali požár. Několik střechech už lehlo popelem. Zachranitelé ulekli se vidouce ozbrojené muže. Nadáli se, že to jsou opět Švédi, kteří se někde opozdili. Chtěli uskočiti od hořících stavení, ale muži prohlásili, že nejsou záškodníci, nýbrž lidé dobří. Také hned chopili se díla a pomáhali zachraňovati chytající stavení.

Když nebezpečí minulo, lidé domácí a přibylí se domluvili. Mičan dotazoval se, jak vznikl oheň.

„Švédi nám dali stavení v požeh,“ zněla žalobná odpověď.

„Švédi a zase Švédi! Kde co hrozného vidíme, všeho jsou původci,“ vece měšténio.

„V našich lesích mučili jakéhosi chlapce,“ přihlásil se starší muž v potrhaných nohavících*) a rezně halené.

„Co že díš?“ zvolal Mičan. „Trýznili pacholík? Asi šestnáctiletého v plyšovém kabátci?“

„Tak nějak vyhlížel. Dobře jsem ho neviděl. Když jsme prechali před nepřitelem, nešel jsem daleko. Myslím si, co by ti, kmetčímu**) člověku a chudému muži, udělali? Lehl jsem si pod smrček, jehož větve dosahovaly až k zemi a modlil jsem se na pateri.***) Tu se přihnuli Švédi s pacholíkem a nutili jej, aby volal, že nebezpečí není žádného. Než chlapec se zdráhal a proto jej vojáci bili.“

„To byl můj syn, můj Šimon!“ zalkal Mičan.

„Tak se jmenoval,“ řekl svědek. „Když totiž nechtěl ukryté vyvolávat a Švédi si na něm zlost schladili, zůstal ležeti na mechu jako neživý. Byl bych jej ochotně zvedl a

*) Nohavice = kalhoty

**) Člověk kmetčí = stařec.

***) Pater = řázenec.

do dědiny zanesl, kdyby mne nebyl předešel jiný.

Pokračování v úterý

DRAHOKAMY

NÁRODNÍ KULTURY

Josef Herman

Výročí méně známá

Josef Herman

Známi i méně známí umělci s výročními dny narození i skonu každý měsíc. Zajisté není možno každému věnovat sloupek obsahově náročnější, neboť rozsah krajanůvých novin podobný luxus nepřipouští. Jak se zařídit v případech, jež nemožno přejít mlčením? Aspož ve stručnosti je udržet na paměti národa, kterému přinášeli na oltář z dobré vůle své nejlepší slly a činy.

Letos v říjnu jsme z mnohých vybrali:

Za neobvyklý zjev mezi představiteli lokálního patriotismu v našem umění může posloužit František Zuman, narozený před 120 léty, 2.X. 1870 v Bělé pod Bezdězem. Co všechno tento muž podnikl a dokázal pro zrušený hrad resp. pro jeho ruiny, pro památky celého kraje - kraje to je víc než obdivuhodné. Vždyť on se také zabýval dějinami českého průmyslu, najmě výroby papíru, jejíž česká, zejména rukodělná větve měla a dosud ve světě má velice dobré jméno. Kéž se udržel a nerozplyne v pouhou ozvěnu jako tak mnohé, čím jsme před léty přispívali ke spokojenosti evropských sousedů a jistě i k dobré náladě vlastní. Obdivovatelé malířství vždycky tíhli k obrazům pevné ruky, přirozených barev a obsahu jakés intimity. Důvěra sehrála pokaždé velkou úlohu a zdá se, že měla prsty ve zrodu požadavků na pravdu, krásu, soulad a ostatní hodnoty, jež provždy unikají bez námahy metru, závažím, časomíře nebo kružidlu. U nás maloval takové obrázky mnohý služebník umění, ba přidávali se z podružných pohnutek pouzí posluhovači. Z velikých a známých malířů minulosti to byl například rokokový Norbert Grund, jehož obrázky byly vyhledávány pro náladu, upřímnost a důvěryhodnost. Z minulého století pak Piepenhagen a Navrátil a sto let po nich ještě nošený Jaroslav Háša (6.X.1890), neboť jeho miniaturní krajinky spoluvytvářely bezstarostností dýchatelem atmosféru příbytku. Jar. Háša namaloval i četné portréty (Tyrš, Rašín, Mánes, Aleš, Čelakovský a j.). Byl jedním z malířů Pražského Jezulátka - Hášuv "Milostný Ježíšek" byl vícekrát vystavován - jistě by bylo zajímavé dnes obraz objevit a znovu ukázat na veřejnosti. Amnestovaní političtí vězni nebyli ještě ani půl roku doma, když z čistého nebe udělal blesk do literárního světa: zpráva o skonu básníka Jana Zahradníčka. Ti, kteří ho zvolna zabývali projevy nemyslitelné zvrhlosti, mravní bídy a vyspělého sadismu, byli 7.X.1960 stále ještě u moci, takže starostlivě zakázali vše, co mrtvému básníku náleželo. Především pozlacení jeho jména. Jenže oni Zahradníčka nenáviděli jako všechny ostatní vyznavače nedefinované pravdy. Věděli, že je jim nebezpečný i za mřížemi, co nám připomínají nová a nová vydání - Zahradníčkových děl. Jistě už je v přípravě souborné vydání celého básníkovy odkazu, který v dobách nejtěžších sytil vyprahlé duše - vždycky zadán, nevyhnutelně nutný, poněvadž národ bez básníka Zahradníčkovy velikosti by ztratil nárok na své místo kdekoli na této planetě.

Před 260 léty, 9.X.1730 přišel do Prahy skvělý miniaturista a rytec, Petr Antonín Xaverius Hillinger. Týž den před 50 léty vystoupila poprvé v Národním divadle herečka Vlasta Fabiánová (Gončarova Strž, rež.Bor) - 10.X. před 189 léty se narodil pěvec Máje, K.H.Mácha, jehož sbírku nad sbírkami přijímá za vlastní každá z nastupujících generací.

11.X. před 200 roky se narodil mimořádný český kantor František Hnilička, kdysi pomocný jen učitel, pak varhaník a vychovatel nových hudebníků, mezi nimiž sehráli prim zpěváci a syn Alois, po otci varhaník a hlavně plodný skladatel.

Další varhaník, žák Segersův, Josef Prokop se narodil před 190 léty, 11.X. Po desítky let působil u sv. Víta. V Praze po něm zůstalo mnoho rukopisů chrámové hudby. Dnešní ředitel Národního divadla Ivo Zídek zde vystoupil poprvé v roli Jeníka 11.X. 1949 - 12.X.1865, před 125 roky byla v Králově Dvoře u Berouna pohřbena první láska Jana Nerudy, Terezie Macháčková. Před 25. léty zemřel malíř Jan Čumpelík, naroz. před 95. roky. Žák Nechlebův a Dítěte.

13.X.1885, tedy před 105 roky zemřel český "lovec orchidejí", Benedikt Roetzl, jemuž vděční dědicové postavili v Praze na Karlově nám. pomník. 14.X. před sto léty zemřel hrdina barikád z roku 1848. Jos.Václav Frič, básník, spisovatel, žurnalista - nejznámější jsou jeho Paměti a sbírka básní Písně z bašty.

Před 15 léty zemřel významný malíř a grafik Karel Štika, který psal i články z estetiky a pořádal mnohé přednášky o umění.

15.X.1980 - před deseti roky zemřel varhaník Josef Paleček z Neustupova, jehož rukopisy jsou archivovány v Národním museu.

16.X.1980 zemřel Pavel Svatý, vl.jménem Prokop Drtina, po druhé svět. válce významná osobnost našeho politického života. Rukopis jeho Pamětí byl

pravděpodobně pokoutně dopraven přes hranice do ciziny a vyšly v Torontě. Člověk z bližšího Drtinova okruhu je označil za chabé, místy silně pokulhávající za skutečností celkem ještě v dobré paměti jeho slučasníků.

Před 125 roky se narodil kněz, sbormistr, ThDr a PhDr. Josef Vajs, český slavista, který věnoval pozornost i hudební složce slovanské liturgie. Vajsova rozsáhlá publikační činnost mu zajistila také respekt ideologických odpůrců. Tak Lidová Demokracie přinesla 1959 článek: Český slavista světového jména (J.Kurz).

Před 105 roky 17.X.1885 se narodil grafik, někdejší ředitel tiskárny Melantrich, autor mnoha ex-libris Slavoboj Tuzar. Co nás v USA mimořádně překvapuje? On napsal studii "O amerických tiskárnách".

Před 70 roky 17.X.1920 se narodil herec Rudolf Hrušínský, na jehož kontě se stkví řada divadelních i filmových rolí. Po invasi bratří z východu a puszy jezdiil po Praze jako taxikář, nakonec jmenován zasloužilým umělcem. Týž den před 55 léty došlo k velké změně ve vedení Národního divadla. Šéfem opery jmenován Václav Talich, činohry Otokar Fischer.

Před 565 roky dosáhly smíru Orebští. Táborité a Pražané u Vožic. Štěstím stran byl počet pouhých tří, co bychom potřebovali letos zase.

Básník, jehož hvězda svítí neviděna, slaví 18.X. sedmdesáté páté narozeniny - není to nikdo jiný, než bývalý jáchymovský vězeň František Daniel Merth. Po studii jazyků přešel na teologii a roku 1942 byl vysvěcen. Zajisté měl jedinečnou kvalifikaci "k úkladům o republiku beze zbraně", oceněnou "pouhými" pěti léty žaláře.

20. X. 1740 zemřel Karel VI. a na jeho místo nastoupila Marie Terezie, která se svým synem Josefem II. prosazovala neuvěřitelný útlak veškerého českého elementu národnostně, kulturně i hospodářsky Datum 21.X.925 je pravděpodobným dnem, kdy dal sv.Václav přenést ostatky sv.Ludmily z Tetlna do svatojiřského chrámu v Praze na Hradě. Neklidných 1065 roků tomu.

Ve stejný den po dvou stech letech (1125) zemřel první z českých dějepisců, kronikář Kosmas.

Celkem nedávno - co znamená sto padesát pět roků proti věčnosti a slávě Boží? - zemřel český Edison, Josef Božek. Od roku 1817 udivoval uváděním novinek - jedné jsme vzpomínali před několika týdny (parní stroj ve Stromovce).

Edmund Beran byl velmi čilým kantorem, varhaníkem a skladatelem sborů, smyčcových kvartet, kvapíků a polek. Narodil se ve Čkyni 23.X.1855.

František Antonín Feistl, křižovník, se narodil před 275 roky. V klášteře řádu se zachovalo mnoho z jeho rukopisů, ovšemže hudby chrámové.

25.X.1870 přešla Šumavu strašná bouře. Způsobila hrůzy, jež neměly po staletí pamětníka. Bouře skosila většinu lesního porostu.

Kdo vešel ve styk s Antonínem Dvořákem, jakoby dostal požehnání trvalého života. Tak i Josef Toman, kantor, probíjející se životem dosti bídě, přestože byl učitelem svědomitým. A také zdatným hudebníkem (hrál varhany, housle, trubku a kontrabas). Kdekoli učil, pozvedl hudební život a chrámovou hudbu. Během dvou let u Liehmannova ve Zlonicích přišel častokrát do styku s naším geniem Dvořákem, aby pak ve stínu jeho jména žil i po smrti stejně skromně a tiše, jako za živa.

28.X.1135 - událost si po 1135 letech neověříme, takže musíme popřát slechu zprávě o mimořádném roce. Po horkém a suchém létě se ke konci října příroda vybila nevidanými bouřemi a vichřicemi, jež pobořily věže četných kostelů.

Letos, 28.X. bychom oslavovali stoletého muzikanta Karla Sejka, který po léta působil (ještě dlouho po revoluci) v Rusku a po návratu zaskakoval už jen v kavárenských a barových skupinách. Vydržel u nich až do roku 1958.

Vzádného nadání malovat a ryt obrazy se dostalo brněnskému rodáku, zemřelému před 200 roky, 29.X.1790 Františku Arnoldovi, jehož portréty v rytině mu "udělaly jméno" jak bychom řekli dnes.

Ve stejný den o sto let později se narodil grafik J.Jonáš, žák T.F.Šimona. Jako profesor, také Jonáš sklízal úspěchy za své dřevoryty.

30.X.1890 pohlédli z Vinohrad do světa sochař Otokar Walter, žák prof.Suchardy a Drahoňovského. Plastikami vyzdobil početné budovy, menšími pracemi obohatil zvláště soukromé sbírky.

DRUHY LET

Podruhé kolov
v plné kráse
rozpětím křídel
odpoutal se
a letem
měřil
čas

Nehmotná v moři
nekonečna
proplová lidská
touha věčná
pronikat
výš a
dál

Motorů hlas byl
sladkou písní
nad mraky kde se
duše tísni
o pojem
život
v nás

Přesto jsem přál si
dotknout země
pro niž se kolos
sehnul jemně
a já se
o ni
bál. Jan Král

10 Denní Hlasatel

20. listopadu 1990

*****

Century
21

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546
Business (708) 442-0444
Residence (708) 579-0545
Pager 817-0782

**MILLIE
KOLESKE**

mluvíme česky

Jestli chcete prodávat nebo kupovat zavolejte, prosím.

Na **PRODEJ** překrásný, 4 roky starý zděný dům v nové části Westchesteru - 3 ložnice, 3 koupelny, plný sklep, letní kuchyně. Pro velkou rodinu a nebo pro matku a otce.

Zavolejte o další informace!

zavolejte o další informaci.

HLEDAJÍ SE KRAJANÉ

Prosíme naše čtenáře na Floridě, zda by nám laskavě odpověděli, zda žije dosud pí.

OLGA STARNELL,
Aurora Ave., E 313
Venice, Florida 33595.

Má syna Petra.

Za laskavou odpověď děkuje

Redakce

Překládám do angličtiny legální doklady školní a osobní notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P. O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

Podporujte Hlasatel

Máte zapláceno předplatné?

Kde možno koupit HLASATEL

- Austin a Čermák Rd.
Cicero — stánek
- Miloš Pancner
6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner
6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- 808 Oak Park & Čermák Rd.
Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave.
Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store
1437 - 1st Ave., New York, NY
- Optimo — 1508 East 2nd Ave.,
New York City, NY
- Americké velvyslanectví
v Praze

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel. : 484-4800

PRODÁ SE RODINNÝ DOMEK

VE WESTCHESTERU

profesionálně stavěný, veliký pozemek. Moderní kabinet v kuchyni, 2 velké ložnice, koupelna s keramickými dlaždicemi, jídelna, přírodní krb, hotový basement s barem, patio - velmi čistý! Nízké daně.

\$ 149.900

JIŽNÍ BERWYN

Novější dům pro 2 rodiny - 3 BD+1.
Příjem 1.050,- dolarů za
\$ 149.900

Byt k pronajmutí

Pětipokojový byt, dvě ložnice, lednička, kamna a koberce. Majitelka platí utilities.

1808 Wesley Ave., Berwyn, 484-0847

Help Wanted

Looking for auto-truck technician experienced in alignment, brakes, tune-up. Good salary benefits.

Call (708) 544-4950

Video

Objednejte si profesionálně zhotovenou video pásku - půl hodiny až 45 minut - se zvuky svého města (vesnice) v Československu, s Vaší rodinou a přáteli. Cena od \$200. Volejte:
503-671-0859

MAJETKY NA PRODEJ

Slunná Arizona

Prodá se menší restaurace o 35 židlich ve Phoenixu, zařízení na snídani a obědy - může být i na večere. Majitel se stěhuje, žádá \$25,000. Přijme nejlepší nabídku. Volejte po 3. hod. odpol. Arizon. času:
602, 861 3457

Poslouchejte
Československou
půlhodinku
na radiové stanici
WCEV 1450 AM
každou
středu a
čtvrtek
v 8.05 večer
řídí Jerry Jirák

Restituce Vás spoji s domovem, potiže překonáme za Vás !!

Po obdržení Vámi zaslanych úvodních dokladů, či sdělení, Vám zpracujeme vstupní informace do restitučního řízení proti honoráři US\$ 150 a jsme připraveni Vás v řízení zastoupit.

Zprostředkujeme zakoupení nemovitostí všeho druhu. Nabízené služby vylučují amaterství.

Spojené kanceláře

Ing. Chaloupka Bedřich
ŘEELA Plzeň
301 00 Plzeň, Havlíčkova 6

JUDr. Jaromír Furst
SENTENTIA Praga
110 00 Praha 1, Haštalská 27

Tel. Plzeň, 011-42-19-227979

Tel. Praha 011-42-2-2311964

Bankovní spojení - Komerční banka Plzeň č.úctu:
34278-0727554-311

Nejhezčí a nejmilčjší dárek pro děti i dospělé!

Zlatovláska, Děda Vševěda, Dlouhý, Široký a Bystrozraký... kdo by neznal a rád znovu nepřečetl, tentokrát v angličtině, věčně krásné Erbenovy pohádky ilustrované českým malířem O. Jeřínkem. Mluvíte-li anglicky - pro zábavu, nemluvíte-li, tak jako pomůcku při studiu angličtiny.

Kniha o 72 stránkách je vázaná se sedmi barevnými celostránkovými ilustracemi a stojí \$12.95 včetně poštovného. Objednejte na adrese:

Kalnoky Press P.O.Box 311
Keasbey, N.J. 08832, USA

JEDINA ČESKA BANKA
The Berwyn National Bank
7112 West Cermak Road
Berwyn, Illinois
(708) 788-4700

Člen FDIC
OSLAVUJE 52 ROKU -

(708) 484-1118

marina's

BEAUTY SALON

Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new
salon - formerly at
26th St. & Hamlin,

now at

6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

Seznámení

Hledám otrlého manžela pro mou ženu. Zn. Předám s bytem i s tchyní.

HOTELU STOKA ZVANÁ PRAHA MAGICKÁ

Ve stráni nad Prahou stojí jiná Praha: 150 lůžek, 8 apartmá, malý sál, velký sál, konferenční sál, kinosál, restaurace, salónky, zahrada, bazén. Donedávna skrytý svět sám pro sebe, dočasný domov pro nejvyšší státní a stranické představitele z celého světa, Praha v Praze. Co s ní bude, to se ještě přesně neví. Jak to tady v té tajuplné Praze chodívalo . . . ?

Problém Ceaušescu

Ceaušescu patřil určitě k nejproblematictějšímu hostům Prahy. V roce 1983 se tu ubytoval celý poradní výbor Varšavské smlouvy, nejvyšší představitelé socialistických zemí, s výjimkou Brežněva. Brežněv tu nebydlel nikdy, k právu imperátora patřilo zachovat si dominantní postavení nejen fakticky, ale i formálně; pro nejvyššího sovětského představitele neexistovalo skromnější ubytování, než Pražský hrad. Ostatní generální tajemníci — Kádár, Honacker, Jaruzelski, Živkov a Ceaušescu — zabydleli východní věž hotelu Praha, předsedové vlád západní. Vzhledem k bezpečnostním opatřením připomínajícím přípravu na lokální válku bylo takřka vyloučeno, aby se v hotelu a v jeho bezprostředním okolí hnula bez vědomí ochranky jediná kočka, natož terorista. Přesto jediný Ceaušescu nebyl spokojen, zajímal se, kdo v apartmánech, vyhrazených pouze generálním tajemníkům, bydlí napravo, nalevo od něj, s kým sousedí nahoře, s kým dole. Hotel se už konečně ukládal ke spánku, když Ceaušescu zburcoval personál znovu.

„A kdo bydlí támhle? Co je to za objekt?“ ukazoval na vzdálenou vilu.

„To je mateřská škola. Teď je uzavřená,“ uklidňovali ho.

Rumunský diktátor se ale tolik obával ostřelovačů, že se mateřská škola (bývalá vila Lídy Baarové) nakonec stala terčem noční přepadové akce.

Ale problémům s Ceaušeskem nebyl konec. Ve dvě hodiny v noci nový poplach; diktátor má v místnosti nesnesitelné vedro, rozčiluje se, že jde určitě o sabotáž. Personál napadlo, že potíže asi způsobil vadný termostat. Ale jak ho opravit, když je rumunská ochranka odmítá vpustit do apartmá? Dohodli se tedy, že Ceaušeskovi ukáží příčinu problémů na jiném termostatu, o čtyři místnosti dál. Zjistili přitom, že nejchytřejší muž Rumunska není s to pochopit nezákladnější funkci tohoto jednoduchého zařízení; nejen neví, že čtyřicítka s malou nulou znamená čtyřicet stupňů Celsia, ale nedokáže logicky rozšifrovat ani obrázek malého a velkého plamínku na ovladači, znázorňující přívod vzduchu. V tom ostatně nebyl tak

výjimečný: i Kádárovi tu jednou museli objasňovat smysl obrázkových plamínků, když si při jiné příležitosti neustále stěžoval na pocit zimy.

Ceaušeskova extempore pokračovala i ráno, když jednotlivé delegace odjížděly z hotelu na jednání. Podle zaběhnutého protokolu předjížděly vozy jednotlivých generálních tajemníků pod markýzu — krytý vchod — v pořadí, určeném ruskou abecedou; i tady panovala imperátorská dominance. Ceaušescu byl ovšem netrpělivý, nelíbilo se mu, že polský vůz má přednost před rumunským. Nejdříve se zkusil nacpat Jaruzelskému do vozu. Když nespěl, vztekale se obrátil — a rozběhl se vchodem pro personál rovnou na ulici. Rumunské gorily běžely zděšeně za ním, ale zastavit se ho neodvážily. Těžko říci, zda se Ceaušescu rozhodl dorazit dejvíckými ulicemi pěšky až na Hrad. Kdyby ho jeho vůz včas nedostihl, možná by to i udělal . . .

Nerad se přizpůsoboval komukoli, vyžadoval, aby se jini přizpůsobili jemu. Dokázal to ostatně i později na Hradě, kdy nadával jak špaček, že mu Brežněv ujel s výtahem.

Sabotáž vodka

Alkohol — v tomto případě je výstižnější chlast — hrál v dějinách komunistického hnutí a tedy i hotelu Praha významnou roli. Ostatně právě pro nejrůznější oslavy a společenské akce byl hotel v podstatě postaven. Aby měli mocipáni kde pít, nezkompromitovali se přitom a zároveň bylo blízko do postele. Zdi hotelu pamatují mnoho bohatýrských večírků, po nichž následovaly tzv. „doderné“ — personál dorazil, co zbylo. Tady museli kolegové

z Varšavské smlouvy zpít do němoty rumunského ministra národní obrany, aby podepsal společné komuniké, které předtím odmítl podepsat, tady se málem vyvinul mezinárodní skandál, když v třiaosmdesátém soudruzi pořádali jednu z divokých oslav, při nichž obvykle koficiálnímu účtu leccos připsali a končili na pokojích spolu s ženským i mužským personálem. Zvlášť bývalý šéf mezinárodního oddělení ÚV KSČ Michal Štefaňák byl v tomto směru proslulou osobou; v mnoha případech ostatně podepisoval závěrečný účet sám. Tehdy v třiaosmdesátém se ovšem „dodíralo“ na účet mezinárodní křesťanské konference, jejímž pořádáním si Praha chtěla poněkud napravit pošramocenou reputaci náboženské svobody. Ale hektolitry alkoholu spolu s ženským výskotem zapůsobily ve spojení s mezinárodním shromážděním církevních hodnostářů přece jen už příliš okatě. Mělo se vyšetřovat, ale nakonec se stejně nic nevyšetřilo. V případě jednoho z pravidelných seminářů časopisu Otázky míru a socialismu se zase po půlnoci tři soudruzi z ÚV KSČ tak vehementně přeli o to, kdo má zasloužitějšího otce, až se porvali. Tentokrát vyšetřování přineslo

tresty, a vskutku nemilosrdně tvrdě. Jeden ze soudruhů se vrátil ke své původní profesi, šoférování, druhý se stal kádrovákem a třetí byl poslán za trest jako tajemník na ambasadu do Londýna . . .

Mnoho alkoholu proteklo Prahou a spousta z něj i při takzvaných „kulturních vložkách“, jež měly ozdobit státnické i stranické večírky. Na ty byl zase specialista soudruh Müller, muž, který po mnoho let mohl pouhým slovem či zvednutím telefonu rozhodnout o profesionální smrti kteréhokoli umělce, či o jeho případném povýšení na umělce zasloužilého nebo národního. Proto byl tak oblíbeným hostem v suterénní bavorské pivnici Felix Slováček, proto se uprostřed noci tolikrát ozvalo: „Zavoláme Káju,“ — a všichni věděli, že je-li Karel Gott v Praze, ochotně přijede. Jen jednou měl soudruh Müller namále: to když se zcela opilý sápal na Helenku Vondráčkovou a ohýbal ji přes piáno před očima jejího urostlého německého manžela Helmuta. Ale Helmut se nakonec přece jen udržel a soudruha Müllera ze zpěvačky přece jen stáhl.

Je téměř magické, že v tom moři alkoholu nakonec největší skandál

REFLEX 31

Renesanční vědec

Josef Herman

Známe převelice dobře mohutný rozkvět věd ve stoletích XV. a XVI. a proto jsme oprávněně hrdi na několik výtečníků této doby v naší zemi. Zejména v této době, kdy už je nemyslitelná kterákoli z věd bez specialisace. Pojem encyklopedického zaměření měl ještě - nebo zvláště - platnost v období

francouzské revoluce, ale již v renesanci požívali úcty vědci, zasahující svými zájmy a prací do více oborů.

Například pražský rodák (nar. asi 1525) Tadeáš Hájek byl ještě typem univerzálního vědce s renesančními kořeny. Pracoval jako matematik a astronom, s úspěchem léčil jsa medikem, jako vyškolený kartograf mapoval pražské okolí a když připravil k vydání "Herbář" italského

lékaře Matthioliho, byl rázem uznáván i jako botanik. Hájkova studia už byla ukázkou jeho všestrannosti. Po pražské a vídeňské universitě s úspěchem zakončených pobyl nějaký čas v Miláně a Bologně, což byla vlastně jen další studijní etapa. Ve skutečnosti nepověsil zvladavost na hřebík ani po jmenování profesorem v Praze (1554), přestože byl skoro současně tento šlechtic ducha povýšen mezi šlechtice erbu v

uznání vědecké práce - začal se psát "z Hájku".

Tadeáš Hájek z Hájku se zařadil mezi výkvět renesanční Evropy nejenom vědami exaktními a znalostí přírody, nýbrž se projevil též ve smyslu ideálním - příležitostnými verši z let šedesátých vstoupil do tvůrčího okruhu Jana St. z Hodějova.

Však podrobnějším byt' jistě zajímavým sledováním této stopy bychom se přespříliš vzdálili pohnutce k dnešnímu sloupku: Tadeáš Hájek z Hájku zemřel před 390 léty, 1.X.1600.

způsobila jediná sklenička vodky. Společenská úroveň hostů byla opravdu rozličná, ale společenská úroveň služeb musela být přesto provolřídní. Proto také stěžovali si vysoce postavený funkcionář, že má příliš studenou whisky, bylo mu decentně vysvětleno, že si do ní dal příliš mnoho ledu, protože whisky se jinak nechladí — ale zároveň byl potrestán barman. Stejně tak přijížděl z letiště zahraniční delegace, bylo nutno v určenou hodinu takzvaně „zalít“ vodku na uvítací přípitek. Opozdílo-li se letadlo, vznikly komplikace, protože vodka neměla ani správnou konzistenci, ani správnou teplotu — a za tento nedostatek byl trestán opět personál. Při jednom takovém uvítacím ceremoniálu zvedla sovětská delegace sklenky ke sbratřujícímu přípitku s československými hostiteli — a zjistilo se, že ve sklenkách je místo vodky voda! Ani bomba pod stolem nemohla vzbudit takovou reakci jako tato komická maličkost. StB se pustila do akce, začaly padat termíny jako *mezinárodní skandál, sabotáž*, hotel se změnil v improvizovanou výslechovou ústřednu.

„To udělal někdo, kdo chtěl sovětskou delegaci urazit!“ tvrdily orgány. „A jak to mohlo narušit mezinárodní vztahy. Co kdyby se to stalo jiné delegaci a ne zrovna sovětským soudruhům, kteří nám ve své velkodušnosti takovou provokaci nakonec odpustili? A co kdyby někdo nalil do skleniček místo vody jed?“

Téměř čtyři hodiny trvaly výslechy

— a nakonec přinesly i senzační odhalení. Jeden číšník žertem vyměnil jinému láhev vodky a nahradil ji vodou.

Libyjský beran

Dejvická Praha měla staršího bratříčka, Prahu původní, staropražskou. Nenápadný hotel za Prašnou branou, dnešní Bohemie, sloužil pohlavářům, než byl postaven hotel nový. Tady bydlel po sedm let tehdy ještě neznámý Babrak Karmal, tady sedával v kavárně, která je dnes útočištěm vekslácko-rómského polsvěta, proslulý — a celosvětově hledaný — terorista Carlos při tajných návštěvách Prahy. A tady se ubytoval v roce 1977 se svou rozsáhlou suitou i Muammár Kaddáfí. Pozornost vzbudily už těžké bedny, pod nimiž Kaddáfího muži supěli do hotelových pokojů; údajně libyjský státní poklad. Ale naprostý zmatek mezi hotelovým personálem způsobilo plukovníkovo přání sehnat dvanáct dětských postýlek a nočníčků. Pro děti svých případných politických rivalů, které si Kaddáfí z obavy před pučem vozil jako rukojmí všude s sebou . . .

Kaddáfí měl mnoho zvláštních zvyků a přání. Znali je ostatně i naši vedoucí představitelé z návštěv Libye. Gustáv Husák prý musel jednou létat téměř hodinu nad letištěm, protože hlava Libye místo slavnostního příjetí spala a nikdo se ji neodvážil probudit, ministr zahraničí Chňoupek se zase údajně stal očitým svědkem

veřejné popravy jistého libyjského majora, který zavinil neprůjezdnost silnice z letiště do centra Tripolisu. Své podřízené Kaddáfí i v Praze zásadně umravňoval bičikem a než poznal, jak mnoho jsou mu českoslovenští soudruzi nakloněni, zamýšlel dokonce pohybovat se po našem hlavním městě pouze v obrněném transportéru. Proto Kaddáfího dotaz na personál staropražského hotelu Praha — umějí-li zabít ovci po muslimském způsobu — patřil k těm nevinějším. Čeští kuchaři, prodchnutí švejkovským klidem a švejkovským přesvědčením, že maso na talíři vypadá stejně, ať bylo zvíře zabito jakkoli, přisvědčili a připravili berana po svém. Jenže nedůvěřiví Libyjci je přistihli, vznikla nechutná scéna. Při příští návštěvě si už Kaddáfí jakéhosi polomrtvého skopce přivezl sebou a beraní popravu obstarala jeho ochranka. Kaddáfí sice nikdy v novém hotelu Praha nebydlel — byl už tehdy příliš vysoko na žebříčku vážnosti, než aby se spokojil s obyčejným stranickým hotelem pro Honeckery a Kádáry — ale několik desítek mužů z jeho doprovodu tu ubytováno bylo. A právě oni dokázali, jak hluboce ve svém náboženském přesvědčení sdílejí starosti svého vůdce. Nejdřív příslušníci Kaddáfího letky podnikli nálet do pražských ulic, při němž posbírali dav prostitutek, a ty si, notně vybaveni alkoholem, přivezli do hotelu. Na námítky hotelového vedení suše odvětili, že oni si korán ohlídnají sami, a proměnili stra-

nický hotel ve velký nevěstinec, na který se tu dlouho vzpomínalo. Zlé jazyky dokonce s přípodotkem, že tahle prostituce byla alespoň upřímná . . .

Dánský komunista a pražské dítě

Je určitě symptomatičtější, že v nejideologičtějších hotelu vyvolávaly největší maléry nikoli ideje, ale nejprizemnější materialismus. Mohly tu vedle sebe žít celé týdny v tichém souznění státní hosté z Palestiny i z Izraele, ale běda, přišla-li na stůl místo vodky voda nebo — jako v případě Husákových — narozenin — místo původně ohlášeného mandáta kaprála candát, protože voda nebyl k sehnání. Zrádlo a vata — základ ideologie. Ale i tato báječná avantgardní ideologie mohla mít mnoho podob.

Jednoho dne musel Vasil Biľak řešit stížnost dánských komunistů — na pomeranče. Malér vznikl zcela nevině: dánská delegace dostala při recepci na stůl krom jiného i pomeranče, uložené ve slušivých exportních papírových postýlkách s nápisem „Spain“. Kdyby už vůbec někoho napadlo tenhle nápis na prvotřídních pomerančích luštit, nejspíš by vyluštil, že pomeranče pocházejí ze Španělska. Ne tak dánští komunisté. Dánští komunisté ztuhli děsem: to jsou pomeranče od jihoafrické firmy a my jihoafrické zboží prostě nemůžeme jíst. Vždyt ho bojkotujeme!

Personál se navenek omluvil, ale stejně jako ti Kaddáfího kuchaři jenom sundal papírové postýlky domnívaje se, že není tak důležité, jaká věc je, ale jakou ji kdo chce vidět. Omyl! Stejně jako Kaddáfí i dánští soudruzi poznali, že pomeranče jsou dál jihoafrické i bez nápisu — a stěžovali si přímo soudruhu Biľakovi. Tak se stalo, že se dánští komunisté nevědomky ocitli ve stejné situaci jako pražské děti, jejichž matky stály marně fronty před zelinářstvími — nemohli jíst pomeranče. Ale dál bylo krásné a Praha vzkvétala. I Praha v Praze: Praha magická. □

Personál bývalého stranického hotelu Praha zpovídá

JOSEF KLÍMA

Foto Jaroslav Kučera

Doufáme, že tato zajímavost nepotřebuje žádného komentáře.

Reflex, Praha, roč.1, čís.21. 21. srpna 1990

Láska a smrt

*Když kat Hitler chystal smyčku na Stalina,
dva spojenci Polsko okupovali,
s milou poznali jsme, co je otročina,
když jsme plochy letišť betonovali.*

*U Kovelu na Západní Ukrajině,
kopali jsme rovy, káceli jsme les,
rudý vojn hlídal nás i při svačině,
pro všechny byl nebezpečný jeho pes.*

*Na Volyňském nebi plály hvězdy zlaté,
když jsi mě má drahá vyprovázela,
hladil jsem Tvé tváře, vlasy rozevířel,
Ty jsi radostí a štěstím slzela.*

*Válka zuřila, když s Bohem jsme si dali,
gestapáci nevinný lid vražčili,
také Tobě, drahá, mladý život vzali,
na Tvé rodině se krutě pomstili.*

*Tenkrát ve mě zdravím kypěl život mladý,
když k nám přišlo české vojsko z Východu,*

*hned jsem dobrovolně vstoupil do armády,
pomáhal jsem vlasti vrátit svobodu.*

*Když na hlavě leskne se mi stříbro vlasů,
vzpomínám na lásku, boje prožité,
myslím na Boha, na duše věčnou spásu,
na života cestě, dlouhé, trnité.*

*Z Tvého hrobu přál bych si mít hrstku hlíny,
obrázek, když kvetl Ti na rtech mládí smích.
Až mě k sobě povolá Bůh Trojjediný,
ještě shledáme se spolu v nebesích!
(New York, 11.X.1990)
Josef V. Tománek*

